The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792. EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40. N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Kezbers.
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A
WEDNESDAY, JULY 8, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

55 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 8. JŪLIJĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS. 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunis DI 2-2324, BR 8-8681.

Ģen. Grivas paregō Kipras pievienošanu Grieķijai

Kipras krize — nopietnā problēma Ziemeļatlantijas organizācijai. Grieķija sūta ieročus un kara materiālus uz Kipru.

Kipras sala briest jauniem notikumiem, notikumiem, kas Apvienoto Nāciju policijas armijas darbību padarīs daudz grūtāku — ja ne neiespējamu. Stāvoklis Kiprā sāk pieņemt tādu virzienu, ka Apvienoto Nāciju spēkiem būs jāsāk darboties citā, daudz tiešākā un aktīvākā kapacitātē vai vienkārši jābrauc mājās.

Šī gada 27. jūnijā pagāja trīs mēneši kopš dienas, kad Kiprā sāka ierasties Apvienoto Nāciju karaspēks — miera un kārtības atjaunošanai un nodrošināšanai; Kiprā ieradās arī Apvienoto Nāciju diplomātiskā misija ar uzdevumu mēģināt atrisināt salas iekšpolitiskās problēmas. Turcijas un Grieķijas ārlietu ministri apmeklēja prezidentu Džonsonu Vašingtonā. Visas šīs aktivitātes rezultātā var tikai secīt, ka Kiprā nekas nav mainījies. Pašos pamatos, varbūt, stāvoklis kļuvis vēl nopietnāks nekā pirms Apvienoto Nāciju spēku parādīšanās. Tam gan nav nekāda sakara ar starptautiskās armijas klātbūtni. Notikumi vienkārši iet jau sen plānoto gaitu un, ja Apvienotās Nācijas šai sakarībā vispār tiek pieminētas, tad vienīgi tādēļ, ka tās notikumu attīstību nav spējušas aizkavēt. Tās nav tos iespaidojušas.

1959. gadā Kipras ministru prezidents Makarioss apstādināja ģen. Grivas vadītās terroristu organizācijas Eokas cīņu par Kipras apvienošanos ar Grieķiju un izvēlējās salai neatkarību, kļūstot tās pirmais prezidents.

Prezidenta vietnieks nāca no Kipras turku minoritātes. Kiprā uz katriem četriem grieķiem ir viens turks. 1959. gadā ģen. Grivas aizbrauca brīvprātīgā trimdā uz Grieķiju. Tagad viņš ir atpakaļ Kiprā. Un tas nozīmē tikai vienu, un proti, ka Kipras grieķi atsāks cīņu par apvienošanos ar Grieķiju. Šoreiz ģen. Grivas pusē stāv arī prezidents Makarioss. Ģen. Grivas Kiprā ieradās pēdējās uzdevumā. Pievienošanos Grieķijai Kipras grieķi ņem lo[illegible] dziesim redzot rēķi[illegible] varbūtību, ka tas nebūs tik viegli panākams, Grieķija sākusi ieroču un kara materiālu iepludināšanu Kiprā.

Kad par to Kanadas parlamentā asi protestēja ārlietu ministrs Mārtins, viņa kollēga Atēnās šo faktu kategoriski noliedza un izteica lielu izbrīnu par Mārtina informāciju.

Tas, ka Kipras grieķi ar vai bez tiešas Grieķijas palīdzības uzsāks cīņu par apvienošanos ir ļoti iespējams. Ko šādā gadījumā darīs Apvienotās Nācijas, Ziemeļatlantijas organizācija un ko šādā gadījumā darīs Turcija?

Ģenerālsekretārs U Tants ir darījis, kas vien stāv viņa spēkos. Viņš noorganizēja starptautisko armiju, savāca nepieciešamos līdzekļus un, kad pēc trim mēnešiem Kiprā valdīja agrākās jukas, panāca starptautiskās armijas termiņa pagarināšanu vēl uz trim mēnešiem. Bet U Tants kavējas piešķirt savai armijai aktīvāku lomu Kipras notikumos. Tā var būt viņa lielākā kļūda, ka Apvienoto Nāciju pasivitātes dēļ grieķiem tiek dots netraucēts laiks savas kampaņas sagatavošanai.

No amata aizejošais Ziemeļatlantijas organizācijas ģenerālsekretārs, holandiešu rūpnieks Dirks Stikers Otavā izteicās, ka stāvoklis Kiprā ir piecpadsmit valstu aizsardzības organizācijas pašreiz nopietnākā problēma, jo salas disputā tieši iejauktas Turcija un Grieķija. Abām nonākot atklātā konfliktā, ciestu Ziemeļatlantijas organizācijas prestižs.

Pašreiz, starp citu, šāds kon[illegible] ja pēdējo trīs mēnešu laikā jau divreiz draudējusi ar invāziju Kiprā turku minoritātes aizstāvēšanai. Pēdējo reizi tikai Sav. Valstu prezidenta Džonsona tieša iejaukšanās aizkavēja atklātu karu starp Turciju un Grieķiju. Bet, ja Kipras grieķi, ieročiem rokā, mēģina panākt salas pievienošanu Grieķijai, vai prezidents Džonsons un Apvienotās Nācijas spēs aizkavēt Turcijas iejaukšanos? Salā uz katriem četriem grieķiem ir tikai viens turks, bet salīdzinot Grieķijas un Turcijas militāro gatavību, pēdējā jāuzskata par stiprāko.

Nedēļas nogalē kara mākoņi virs Kipras jau bija savilkušies bīstami biezi. Netikvien bija zināms, ka no Grieķijas salā pienākuši kara materiāli — pie kuru izlādēšanas Apvienoto Nāciju pārstāvji neesot tikuši pielaisti, bet klīda arī baumas, ka Kiprā slepeni ieradušies 4000 grieķu karavīru un, ka cīņa par salas pievienošanu Grieķijai var sākties kuru katru brīdi.

RASKS CER UZ MIERU DIENVIDAUSTRUMĀZIJĀ

Sav. Valstu ārlietu ministrs Rasks Vašingtonā izteicās, ka pēc viņa domām miers Dienvidaustrumāzijā panākams bez kara paplašināšanās. To pašu 1. jūlija preses konferencē apliecināja arī no Saigonas pārbraukušais Henrijs Kabots Lodžs [illegible] ma vairāk plānu, kas nav saisti ar kara paplašināšanos, bet to raksturu viņš nedrīkst izpaust.

Runājot par Laosu un Dienvidvjetnamu, ārlietu ministrs Rasks paskaidroja, ka minēto problēmu nodošana Apvienotām Nācijām pagaidām nesola nekā.

LNAK VĒLĒŠANAS NOVEMBRĪ

Šogad no 20. — 29. novembrim paredzētas LNAK padomes vēlēšanas. Šis bija viens no galvenajiem pārrunu tematiem pēdējā valdes sēdē. Vēlēšanu komisijas priekšsēdis A. Svenne valdi iepazīstināja ar dažiem instrukcijas grozījumiem, ko ierosināja padomes sesijā, lai panāktu lielāku kandidātu skaitu un vēlētāju aktivitāti. Līdzšinējā vēlēšanu instrukcija paredzēja, ka katrs kandidātu saraksts parakstāms 15 LNAK biedriem, bet padomes sesijā ierosināja šī noteikuma grozījumu. Valdes sēdē priekšsēža J. Niedras vadībā vienojās, ka kandidātu sarakstus turpmāk varēs iesniegt ikviena Kanadas latviešu organizācija, kopa vai draudze ar savu amatpersonu parakstiem. Kandidātu sarakstu parakstītāji uzskatāmi par iesniedzējiem, un tie būs atbildīgi par iesniegto datu pareizumu. Kandidātus varēs pieteikt atsevišķas grupas līdzšinējā kārtība, ar 15 parakstiem. Kandidātu saraksti vēlēšanu komisijai iesniedzami līdz 1. oktobrim. Visi kandidātu sarakstu iesniedzēji vai pārstāvji varēs piedalīties vēlēšanu komisijas sēdēs, gan bez balss tiesībām.

Vēlēšanu zīmēs šogad arī jautājums, vai padomes darbības laiks pagarināms no līdzšinējiem diviem gadiem uz 3 gadiem.

Nolēma pagarināt arī vēlēšanu pārsūdzību laiku no līdzšinējām 7 uz 14 dienām. Nodoto balsu skaitīšana šogad paredzēta 12. un 13. decembrī.

Vēlēšanu komisija sastāv no 13 locekļiem. No tiem priekšsēdi izrauga padomes sesijā; š.m. vēlēšanām tas ir A. Svenne. Vienu no locekļiem izrauga LNAK valde, šoreiz minot E. Upanieku, bet pārējos 11 locekļus dos lielākās draudzes un organizācijas. Paredzams, ka vēlēšanu komisijas sastāvs tiks noskaidrots šinī mēnesī, un jūlija beigās varēs notikt pirmā sēde.

LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra ziņoja, ka par 14. jūnija deportāciju materiāliem saņemta pateicības vēstule no federālās valdības ministru prezidenta L. Pirsona, daudziem partiju un sabiedriskiem darbiniekiem. Valdes priekšsēdis piedalījies prāv. A. Skrodeļa 70 mūža gadu atcerē un valdes priekšēža vietnieka V. Uiskas 60 mūža gadu atcerē, kā arī latviešu labvēļa A. Malonija godināšanā. Caur ALAu, Baltijas tautu federāciju un BPLA skaidrotas visas iespējas Daugavas Vanagu delegātu sanāksmes ierosinājuma īstenošanai par demonstrāciju rīkošanu šinī rudenī pie Apvienoto Nāciju nama Ņujorkā. Pašreizējie apstākļi liecina, ka šis jautājums pagaidām atliekams uz nenoteiktu laiku, par ko paziņots arī DV KV priekšsēdim R. Epnerim.

(Nobeigums 4 lpp.)

DV ATBALSTS SKAUTIEM UN GAIDĀM

DV Kanadas valdes sēdi 3. jūlijā Valkonē, Ž. Bukovska farmā, vadīja priekšsēdis R. Epneris. Tanī piedalījās: DV CV loceklis Kanadā K. Puļmalis, DV KV locekļi — U. Maksiņš, R. Alksnis, J. Ronis, A. Kvēps, Ž. Bukovskis, J. Gailītis, A. Taube, O. Ieviņš; revizijas komisijas — K. Bencons un A. Cīvzelis; goda tiesas — P. Rudzītis; DV Toronto nod. valdes pr-dis I. Zamlovskis un DV Druvas nod. valdes pr-ža vietn. H. Ozoliņš.

DV Centrālās valdes 1963. gadā izsludinātās rakstu darbu sacensībās jauniešiem piedalījās 66, starp tiem deviņi no Kanadas. DV CV novērtēšanas komisija bez godalgotajiem darbiem ir atzinusi arī divus Kanadas jauniešu darbus un piešķīrusi atzinības rakstus: (8—13 g. v.) par tematu „Ko es zinu par Latviju" — Astridai Janitēnai Sadberijā, un (14—17 g. v.) par tematu „Kā es savu latvietību apliecinu ikdienā" — Indrai Ancānei Toronto.

DV KV iepazinās ar LNAK valdes rakstu, ka DV Kanadas delegātu pilnsapulcē pieņemtais ierosinājums par demonstrācijas rīkošanu Ņujorkā, pie Apvienoto Nāciju mītnes, būtu atliekama līdz turpmākam.

Pārrunājot DV ASV 1964. gada DV dienu rīcības komitejas piesūtīto rakstu ar aicinājumu piedalīties 5. un 6. septembrī DV dienu sarīkojumos Indianapolē, valde nolēma, ka Kanadas DV [illegible] priekšsēdim R. Epnerim un ieteica Kanadas DV nodaļām un ikvienam biedram, kam iespējams piedalīties, lai, vienoti DV garā un draudzībā, būtu kopā Daugavas Vanagu dienās.

Daugavas Vanagu dienu sarīkojumiem jaunatnei un sportam 11. un 12. jūlijā, Sidrabenē, balvu iegādei valde atvēlēja $ 50,-.

Nolēma nosūtīt palīdzības sainīus aiz dzelzs aizkara trūkumā un slimiem tautiešiem.

Par aprūpes daļas vadītāja palīgu apstiprināja J. Klekeri. Ziemassvētku kartītes nolēma izgatavot 5000 komplektu.

Laikā no 31. oktobra līdz 7. novembrim 1964. g. apgāds rīkos Margaritas Kovaļevskas gleznu izstādi DV Toronto nod. namā.

Skautu un gaidu nometnes atbalstam valde atvēlēja $ 200,-, kuŗus pasniedza latviešu skautu un gaidu jendu vadībai 13. lielās nometnes „Greizie rati" slēgšanas laikā Happy Hills parkā 5. jūlijā.

K. B.

Nākamā pasaules izstāde 1967. g. notiks Montreālā, Sv. Helenas salā. Š. g. 30. jūnijā Montreālas lielvecākais Ž. Drapō, klātesot diplomātiskajam korpusam, goda viesiem un vairākiem tūkstoš skatītājiem, nodeva izstādes laukumu rīkotājiem. Svinībās ar saviem nacionāliem karogiem bija pārstāvētas 119 valstis. Uzņēmumā mūsu konsuls V. Tomsons pie Latvijas karoga. Svinības pārraidīja visas Kanadas televīzijas un radio raidītāji.

Kastro grib uzlabot attiecības ar Sav. Valstīm

Kubas diktātors sola konstitucionālu valdību ne vēlāk kā līdz 1969. gada 1. janvārim.

Kubas diktātors Kastro ir ar mieru pārtraukt atbalstīt revolūcionārās kustības Latīņu Amerikā, ja Sav. Valstis solās pārtraukt palīdzību pret Kastro vērstai subversijai. Kastro, acīmredzot saprot, ka pienācis pēdējais laiks attiecību uzlabošanai — jo tikai tā viņš var cerēt saglābt savu irstošo saimniecību.

Trīs dienu ilgā intervijā ar kādu New York Times reportieri Kastro sacīja, ka viņš pat nepretotos starptautiskai pārraudzībai, kā pierādījumam, ka viņš gatavs pārtraukt revolūciju atbalstīšanu Dienvidamerikā. Nākošā elpas vilcienā Kastro tomēr izteica cerību, ka šāda pārraudzība nebūs nepieciešama.

Kastro runāja arī par Kubas revolūcionārās valdības darbības izbeigšanu un tās aizstāšanu ar konstitucionālu iekārtu — temats, ko vienmēr tik labprāt dzird Vašingtonā.

Kastro nebūt nenoliedza, ka Kuba sniegusi palīdzību komūnistiem Dienvidamerikā. Bet viņš aizrādīja, ka viņam bijušas pilnīgas tiesības to darīt, jo Savienotās Valstis atbalstījušas pret-Kastro nemierniekus. Ja kaut ko tādu var darīt Sav. Valstis, tad to pašu var darīt arī Kuba. Kastro paregoja, ka 3. novembra vēlēšanās prezidents Džonsons sakaus Arizonas senātoru Goldvoteru, liekot saprast, ka viņš daudz labprātāk uzsāktu sarunas ar prezidentu nekā senātoru — gadījumā, ja pēdējais tiktu ievēlēts.

Čombe sastādīs Kongo kabinetu

Kādreiz neatkarīgās Katangas provinces prezidents Čombe mēģinās izbeigt politisko krizi Kongo.

Četrus gadus pēc neatkarības iegūšanas no Beļģijas, Kongo federāciju atstāja pēdējie Apvienoto Nāciju spēki — 143 karavīri, to starpā 58 kanadieši. Tagad Kongo var atkal mēģināt stāvēt uz savām kājām. Pirmo reizi tas neizdevās.

Tikai dažas stundas pēc Apvienoto Nāciju spēku izvākšanās min. prezidents Adoula atlūdzās no amata un prezid. Kasavubu paziņoja, ka jaunas valdības sastādīšana uzticēta no trimdas pārbraukušam Čombem, kādreiz neatkarīgās Katangas prezidentam. Pagājušā gada sākumā Apvienotās Nācijas sakāva Čombes spēkus un piespieda Katangas pievienošanos Kongo federācijai.

Čombes uzdevums nav nekāds vieglais, jo politiskā šķelšanās Kongo federācijā ir neparedzama. Ir tomēr daudzi, kas domā, ka Čombe ir vienīgais, kas var ap sevi savervēt dažādo nogrupējumu politiskos vadītājus un sastādīt jaunu valdību. Viens no Čombes spēcīgākiem oponentiem ir aizejošais ministru prezidents Adoula, kas pašreiz vada Kongo pagaidvaldību.

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants uz Kongo politisko nākotni skatās ar bažām, vēl vairāk tādēļ, ka federācijā visa politiskā vara var nonākt Čombes rokās. Par pēdējo ģenerālsekretāram ir pašam savas domas. 1962. gadā viņš atļāvās izteikties, ka Katangas valdība nav nekas vairāk kā klaunu bars.

Skandināvija uzelpo

Chruščevs cieš propagandas sakāvi Dānijā, Zviedrijā un Norvēģijā.

Maskavas prese Chruščeva Skandināvijas vizīti sauc par lielisku triumfu, stāstot padomju lasītājiem, ka dāņi, zviedri un norvēģi bijuši laipni, sirsnīgi un draudzīgi . . . Toties Skandināvijas prese, pagājušās nedēļas nogalē atvadoties no Chruščeva pēc 19 dienu ilgas vizītes, to apraksta pavisam citiem vārdiem. No propagandas viedokļa raugoties, Chruščevs cietis pilnīgu sakāvi. Viņa sagaidītāji visur bijuši vēsi un atturīgi, ļaužu pūļi klusi, protesta saucieni bieži un skaļi.

Kāda vārdā neminēta amatpersona Oslo izteicās, ka, ja kādreiz nāktu publiski zināma Chruščeva uzvešanās privātās konferencēs, ja kādreiz tiktu publicēti viņa privāti izteiktie draudi, tas nozīmētu pēdējā politisku katastrofu visā Skandināvijā.

Kopenhāgena, Stokholma un Oslo atviegloti uzelpoja, redzot Chruščevu aizbraucot. Skandināvijas valstu valdības neslēpj savu sašutumu attiecībā pret Chruščeva nostāju Vācijas apvienošanas jautājumā, par Pad. Savienības spītību pret jebkādiem Rietumu priekšlikumiem saspīlējuma mazināšanai.

Zviedrijas ministru prezidents Erlanders sasauca ārkārtēju kabineta sēdi, lai izlemtu, kā diplomātiskā piesardzībā Chruščevu publiski nosaukt par meli — pēdējais atteicās runāt par Budapeštā krievu apcietinātā zviedru diplomāta Vallenberga likteni un uzsvēra, ka pazudušais zviedrs Padomju Savienībā neatrodas. Skandināvus kaitināja arī Chruščeva pārliekā cenšanās katrā komunikā iespraust piezīmes, kas liecinātu, ka viņa mājastēvi gatavi piekrist Ziemeļeiropas atomieročiem brīvas joslas izveidošanai.

DAUGAVAS VANAGU SALIDOJUMS
SPORTAM un JAUNATNEI — Sidrabenē
š. g. 11. un 12. jūlijā, ar plašu programmu. SPORTA SPĒLES. Vieglatlētikas sacensības jaunatnei un pieaugušiem. UGUNSKURS AR PRIEKŠNESUMIEM. Deja.
Ieejas maksa abām dienām $ 1,-, bērniem 25 c.
DVKV un LSAK sarīkojumā

LATVIJA

55 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 8. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Dziesmu svētki Eiropā

Dziesmu svētku komitejas loceklis arch. R. Legzdiņš no Stokholmas ieradās Hamburgā, lai iepazītos ar svētku sarīkojuma telpām, sakarā ar izstāžu rīkošanu. Jaunās Hamburgas universitātes lielā svētku zāle Auditorium Maximum un tāpat pārējās latviešu rīcībā nodotās telpas apmierina prasības un atbilst uzdevumam.

Tai pašā laikā no Londonas bija ieradies arī virsdiriģents A. Jērums, kurš vairākas dienas nosēdāja ar Ziemeļvācijas latviešu koriem kopmēģinājumos, bija apmierināts.

Abiem iebraucējiem bija iespējams piedalīties Dziesmu svētku komitejas sēdē, kur tad nu arī galīgā vārdā, pat detaļās, izlēma svētku norises programmu. Dziesmu svētkus pieslēgs vācu radiofonam un televīzijai.

No architekta viedokļa var tikai priecāties, ka Dziesmu svētku rīkotājiem izdevies dabūt šīs jaunās, tikko celtās universitātes telpas. Lielā auditorija liekas kā speciāli celta Dziesmu svētku vajadzībām. Amfiteātrā jeb tā klausītāju pacēlums pieticekami liels un dod iespēju no visām vietām ne tikai dzirdēt, bet arī redzēt diriģentu un kori. Ja arī biļetes izpārdotas, nav nevienam ko raizēties, rīcības komiteja iešķīrusies par otru koncertu tai pašā dienā, tā ka visi varēs noklausīties kopkoru koncertu, uz vēlēšanos pat divas reizes.

Dievkalpojums paredzēts St. Michaelis baznīcā. Dievkalpojumā dziedās Anglijas apvienotie kori ērģeļu pavadījumā.

Dziesmu svētku un etnografisko izstādi iekārtos galvenās svētku celtnes — Auditorium Maximum vestibilā un mācības spārnu telpās. Otra izstāde notiks pirmajā stāvā resp. balkonā. Grāmatu izstāde „daiļamatniecības un citi stendi būs blakus ēkā — tautsaimniecības fakultātes zālēs.

Dziesmu svētku balle notiks studentu nama divās lielās zālēs, kuras saslēgs kopā ēdnīcas un kluba telpas. Šeit arī katru dienu koŗa un deju dalībnieki saņems brīvu ēdināšanu un par nelielu atlīdību varēs ēst visi svētku viesi (virtuve dienā izsniedz ap 10.000 studentu porcijas), jā kāds vēlēsies, varēs to darīt kluba telpās, kur nav pašapkalpošanās.

Konferencēm, sanāksmēm un daudzu akadēmisko organizāciju vajadzībām rezervētas universitātes klausītavas un seminaru telpas.

Koŗa mēģinājumiem un bērnu mūzikas ansamblim rezervēta turpat parkā Amerikas mājas lielā svētku zāle. Bērnus novietos sevišķā pansijā, skaistā namā parka vidū, starp universitāti un St. Michaelis baznīcu.

Informācijas birojs atradīsies studentu namā, t. i. pirmajā universitātes celtnē no Damtora stacijas puses, kuŗa arī būs sabiedrisks mezgls visiem Dziesmu svētku apmeklētājiem. Aiz stacijas atrodas botaniskais dārzs. Ar vārdu sakot, Dziesmu svētku vieta atrodas lepnākajā Hamburgas daļā pie Alstera ezera zaļumu joslā.

Architekts A. Teivēns apsolījies palīdzēt sarīkot etnografisko izstādi, bet arch. Andrejs Legzdiņš palīdzēs sagatavot un sarīkot Dziesmu svētku izstādi. Anglijā H. Zariņa un Mari Anna Zariņa apņēmušās palīdzēt savākt Anglijas latviešu etnografiskos materiālus izstādei. Virsdiriģents A. Jērums apsolīja sagādāt visu Anglijas Dziesmu svētku plakātus, prospektus, programmas, foto u.t.t. Ir jau piedāvāti daudzi vērtīgi izstādes materiāli, kuŗus patlaban pārfotografē, zīmē un sakārto.

Mēģinājums iekļūt Nacionālā fonda telpās

Latviešu nacionālais fonds Stokholmā pēdējā laikā saņēmis vairākas anonimas draudu vēstules zviedru valodā, kurās nepārprotami liecina par vietējo komūnistu organizēto pretakciju Chruščeva „goda" glābšanai. Komūnistu dusmas, droši vien, izsauca Nacionālā fonda N. Chruščevam veltītā pastkarte, ko ievietoja lielākais Stokholmas laikraksts Dagens Nyheter. Kartē īsumā uzskaitīti Staļina un viņa līdzgaitnieka N. Chruščeva pastrādātie noziegumi baltiešu, ukraiņu, ungāru un citu krievu apspiesto tautu iznīcināšanā.

Bet ar anonimajiem draudiem vien Maskavas rokas puišiem nepietika. Lielās pretkomūnisma sanāksmes laikā 17. jūnijā Stokholmas koncertnamā, kas bija veltīta Chruščeva izdarītajām slepkavībām, tieši ap sanāksmes sākumu caur Nacionālā fonda telpu logiem no ielas un sētas puses komūnisti mēģināja ispētīt, vai telpās atrodas kāds cilvēks, un cik droši un viegli atverami logi. Ja tie telpās atradās cilvēki, tad kramplauši aizbēga un pazuda namu labirintos.

Nacionālā fonda telpas caur logiem un durvju atslēgu caurumiem mēģinājuši pētīt visāda veida Izvestijas korespondenti un fotografējuši vergu nometņu kartes, tās pārvēršot par okupētās Baltijas atbrīvošanas kaŗa kartēm. Arī vietējie komūnisti savā laikrakstā Ny Dag (Jaunā diena) reižu reizēm ievietojuši fonda telpu ārpuses uzņēmumus.

Pazudušo dvēseļu leģions

„Ak vājība, tavs vārds ir sieviete!" izsaucies Hamlets. Bet vīrieša dabisko vājību padoties sievietes pavedinājumam ir izmantojuši dažādi politiski nogrupējumi un spiegi saviem nolūkiem visos laikos, tāpat to ir piedzīvojuši daži britu kaŗavīri, kuŗus pievilcīgu meiteņu glaimi un laimes solījumi aizvilinājuši aiz dzelzs aizkara Austrumvācijā.

Par vēlu viņi atskārtuši, ka iekrituši rūpīgi sagatavotās lamatās. Ar nolūku inspirētā dažu dienu romantiskā mīlestība viņiem kļuvusi par nebeidzamu murgu dzīves īstenībā. Iekāroto meiteņu nicīgi noraidīti, komūnistu „smadzeņu mazgāti", viņi raugās drūmā nākotnē. Viņi ir kļuvuši par aukstā kaŗa rotaļlietām. Viņi mazgājot grīdas, slaucot ielas, lūdzot darbu, lai nopelnītu kādu marku iztikai.

Viņi nebija devušies ar nolūku bēgt aiz dzelzs aizkara, bet ar cerībām atgriezties pie savas vienības pēc jautri pavadītas nedēļas nogales aizliegtā Austrumu teritorijā. Paradīzes dārza kārdinošajiem augļiem izrādījās rūgta garša, kad tos pratināja V.O.P.O. — Austrumvācijas tautas policija. Pēc nopratināšanas viņi esot izmesti uz ielas un pateikts, lai iztiekot, kā zinot. Meitenes, kas viņus bija aizvilinājušas pā[illegible] aukstā kaŗa līnijai, viņus [illegible] nepazīst. Viņas ir aizņem[illegible] citu sabiedroto kaŗavīru aizvilināšanai. Tikai tagad nožēlojamie kaŗavīri ir pilnībā atjēguši, ka kļuvuši par bandeniekiem. Bet kādas ir viņu cerības [illegible] izkļūt no šī atklātā cietuma [illegible] arī viņiem izdotos [illegible] kartiem atgriezties pie [illegible] vienībām, viņus sa[illegible] arests. Šādā neglābjamā stāvoklī ir nokļuvuši šie Tomiji, Džeki un Tafiji, daži tikai drusku vecāki par zēnu gadiem, bet viņu dzīve kļuvusi par mūža postažu. Daži esot izvēlējušies pašnāvību, kā to izdarījis 20-gadīgais Rons Stanlejs. Bet vai tā ir bijusi pašnāvība? Jeb vai šis austrumvācu policijas „pašnāvības" paziņojums ir atklāts ziņojums par bēgšanas mēģinājumu? Divi, kas mēģinājuši nokļūt atpakaļ, ievainoti un aizvilkti atpakaļ. Nekas par viņiem vairs neesot zināms.

Tikai kādam vārdā neminētam armijas šoferim ar viltotiem dokumentiem bija izdevies izkļūt britu sektorā.

Par savu mīlestības dēku šis bijušais kaŗavīrs pastāsta, piezīmējot, ka viņa stāsts esot pilnīgi līdzīgs daudziem citiem.

Kādā kaŗavīru ballē britu zonā šis kaŗavīrs pārāk dziļi ieskatījies kādas tumšmatainas Ingridas acīs. Viņš stāstījis tai par savu ģimeni Jorkšīrā, viņa par savu Potsdamā — Austrumvācijā. Viņi tikušies regulāri. Romāns plaucis vai vismaz kaŗavīrs tā iedomājies.

Izliktās lamatas aizkritušas kādā vasaras naktī, kad viņa uz satikšanos vairs neieradusies. Līdzīgi daudziem britu, amerikāņu un franču kaŗavīriem pirms viņa, kaŗavīrs pārģērbies privātā un, nevērojot armijas norādījumus, iesēdies vilcienā ceļā uz meitenes pilsētu. Tikko vilciens bijis pāri robežai, tas apturēts un to aplenkuši apbruņoti austrumvāciešu policisti.

„Mēs jūs gaidījām," viņi teikuši.

Viņš neticējis, ka Ingrida būtu tik nodevīga. Viņš lūdzis atļaut viņu redzēt, un atļauja arī dota, bet viņa tam auksti atbildējusi:

„Man nav vairs vēlēšanās tevi redzēt."

Policija smējusies. Viņi bija redzējuši šādus skatus jau agrāk. Daudzas reizes.

Viņu pratinājusi vesela grupa slepenpolicijas virsnieka uzraudzībā.

„Kādas britu vienības atrodas Berlīnē?" viņi gribējuši zināt. „Kāds ir viņu stiprums un kādi viņu uzdevumi? Kas ir šo vienību virsnieki? Kādas ir viņu adreses un telefona numuri? Vai viņi mīl sieviešu sabiedrību? Vai viņi dzeŗ? Vai viņiem kāda cita nosliece? Vai jums ir zināms kāds komūnistiski noskaņots kaŗavīrs?"

Iztaujāšana turpinājusies dienu pēc dienas aiz aizrestotiem logiem un aizbultētām durvīm, pie kuŗām patrulējuši civīldrēbēs tērpti bruņoti sargi. Apsardzību pret bēgšanu pastiprinājuši purdoši vilku sugas suņi.

Tas nebijis cietums, bet lielas lauku mājas pie Potsdamas. Notvertie kaŗavīri staigājuši pa bieziem paklājiem, sēdējuši plīša atzveltņu krēslos un gulējuši ērtās gultās. Sagūstītais šoferis aicināts lietot pilno bāru un pasūtināt ēdienus un vīnus pēc izvēles. Kāds majors viņam teicis: „Pēc visiem meliem, ko jūsu vadītāji jums sastāstījuši, tam jābūt lielam pārsteigumam, bet tāda ir dzīves patiesība Austrumvācijā."

Viņš arī ticis aicināts izpriecāties ar trīs meitenēm, divdesmito gadu sākumā. Tikai gaiteņa platums šķīris viņa dzīvokli no kādas brunetes līdzīgas Ingridai, kuŗa pie viņa nākusi naktī.

Viņa klusi pieklauvējusi pie viņa durvīm. Viņas draudzenes esot izgājušas. Viņa jūtoties vientuļa. Vai viņš vēlētos ar viņu sadzert? Viņš vēlējies, un kā vēl.

Viņas draudzenes neatgriezušās.

Pēc 21 dienas pratināšanas un 21 nakts romantikas, viņam pratinātājs pateicis: „Mums nav iemesla jūs ilgāk aizturēt. Jūs varat atgriezties pie savas vienības, bet jūs saprotat, ka jūs tur sagaida cietums. Pretējā gadījumā jūs varat palikt ar mums, un jūs redzējāt, cik labi mēs savus draugus pacienājam. Izvēle ir jūsu."

Bet pirms viņš paspējis atbildēt, ar durkļu palīdzību viņš ievietots vilcienā ceļā uz Bauceni, 200 jūdžu no Austrumberlīnes. Tur nebijis iepriekšējo ērtību, smalko ēdienu, nedz uzjautrinātāju meiteņu, tikai britu dezertieru kolonija. Divdesmit gabalu, daži tikko pāri saviem padsmitnieka gadiem.

„Apsveicam Pazudušo dvēseļu leģionā," tie viņu apsveikuši.

Viņš jautājis: „Kā jums klājas?"

„Mēs dzīvojam, kur varam, un strādājam, kur pagadās," viņi atbildējuši. „Un mēs mēģinām visu aizmirst par mājām."

Dažs esot samierinājies ar stāvokli, kā Džimis Dovnijs no lepnās „Melnās Sardzes" (Black Watch). Viņam, kā bijušam metallietuves strādniekam, tagad ar savu māku jāpaklausa komūnistu rīkojumiem. Viņš arī esot nodibinājis nelegālu ģimeni, bet kad ģimenē visi apgulušies, viņš aptveŗot rokām galvu un raudot par mājām un piederīgajiem.

Malkomam Kristijam no Austrumanglijas pulka nācies nabagot pēc uztura. Viņš atradies cietumā par niecīgu nodarījumu. Citi ubagojuši darbu. Zēns Džons Hemmings no Melnās Sardzes slaukot fabrikā grīdu un Viljams Maklīns no tās pašas vienības esot akmeņlauztuves strādnieks. Šoferim K. iedota slota un uzdots slaucīt lokomotīvju šķūņus.

Ko var darīt šo pazudušo vīru labā? Uz to kaŗa ministrijas pārstāvis atbildējis: „Kops 1948. g. mums ir zināmi vismaz 23 kaŗavīri, kas dezertējuši uz Austrumvāciju, bet tur nav nevienas organizācijas, kas uzņemtu ar viņiem sakarus. Mums nav diplomātisko sakaru ar Austrumvāciju.

Tā kā britu valdība neatzīst Austrumvāciju, tad par eksistējošu nevar atzīt arī „Pazudušo dvēseļu leģionu".

J. R.

Jānis Šķirmants

VIŅŠ NEPANESA SAVAS TAUTAS LIKTENI

REVOLŪCIJA APĒD SAVUS BĒRNUS

Vladimirs Majakovskis (1893.—1930.).

V. Majakovskis cēlies no paputējušiem muižniekiem; bērnību pavada Kaukazā. Pārceloties uz Maskavu, viņš vairāk interesējas par revolūciju nekā par mācībām skolā. Jau pēc gada viņš no ģimnazijas izstājas, un 15 gadu vecumā tiek vairākkārt arestēts. Savos darbos jau pašā sākumā viņš ir skaļš, rupjš, neaistētisks un jūtelīgs. Majakovskis ātri pievēršas futūrismam un kļūst izcilākā persona starp Krievijas futūristiem. Viņš jūsmo un apdzied briesmas, cīņas un uzvaras. Viņa alkas pēc hiperboliskām iedomām un satricinošiem teātrāliem afektiem atbilst viņa graujošai balsij un neveiklam lielas augumam. Viņš cīnās par carisma gāšanu, lai tad brīvi varētu izraisīt savu talantu, jo tas būs vajadzīgs, lai ne vien Krieviju, bet visu pasauli celtu no jauna.

Majakovskis bez vilcināšanās pievienojas boļševikiem. Viņš nesaudzīgi uzbrūk vecai buržuju mākslai. Nāk sauciens uzbrukumam klasiķiem un kaŗa pasludināšana pret aistētismu, lirismu, daiļumu un citiem līdzīgiem buržuju aizspriedumiem. „Mēs mīdam kājām Ādama un Ievas likumus," deklarē futūristi, „kāpēc lai mēs Puškinu saudzējam?"

Un viņi gatavojas Puškinu, Dostojevski, Rafaelu un Mikelandželo mest pāri moderna kuģa bortam. Futūristi popularizēja utilitārās un sociālās poēzijas teoriju, un ieteica „spļaut uz ritmu un atskaņām, rožu krūmiem un līdzīgām buržuju atliekām poēzijā." Jaunai poēzijai jāapdzied ogļraktuves, mašīnas, pilsētu ielu trokšņi un ļaužu sacelšanās. Vieglums, mūzikālitāte un simbolisms dzejā jāaizstāj ar masu, zemi, cīņu un darba ritmu. Kamēr Jeseņins — zemnieku dzejnieks, savā dzejā atspoguļo boļševiku revolūcijas upuŗus, Majakovskis, gluži pretēji, savās poēmās izteic komūnistu idejas un uzvaras.

Majakovskis šo ideju iemiesošanai atrod piemērotu izteiksmes formu — futūrismu. Tā Majakovskis kļūst par revolūcijas cerību un centienu galveno paudēju. Futūristiem vēl bija arī citas godkāres: apzinādamies sevi par komūnistu kultūras avangardu, viņi grib reformēt literātūru un pārējās mākslas. Šī mērķa reālizēšanai Majakovskis ar saviem domu biedriem noorganizē literāru kustību — Kreiso fronti, kuŗas beidzamais sauciens 1923. g. ir: „Mēs noraidām ieskatu par starpību starp poēziju, prozu un ikdienas valodu. Mēs atzīstam tikai vienu galveno elementu — vārdu — un lietojam to savos darbos. Mēs strādājam valodas fonētiskas organizācijas labā, vārdu konstrukcijas vienkāršošanai un jaunas tematikas atklāšanai. Mūsu darbam nav aistētisku centienu, bet gan tas ir vislabākās mūsu dienu notikumu izteiksmes laboratorija."

Futūristi prasīja literātūras iekļaušanu dzīvē. Poēzijas vērtība, kā sociāla funkcija, tiek vērtēta pēc tās noderības valstij. Majakovskis sauca sevi par revolūcijas kaŗavīru — dzejnieku. Kādreiz viņš deklarē, ka laikraksti aptveŗ visus literātūras veidus un kā ievadrakstiem, dzejas nodaļām un cita veida rakstiem jāaizstāj visi pastāvošie literātūras žanri, kā: romāni, noveles, stāsti un lugas, tā sasniedzot laimīgu kulmināciju — dzīves un mākslas vienību.

Daži kritiķi Majakovski salīdzina ar Ņekrasovu, kuŗš arī grib dzeju ieslēgt reālā dzīvē. Tomēr, abi šie dzejnieki stāv tālu viens no otra: Ņekrasova mūza ir skumju un bēdu, asaru un nožēlu mūza, kamēr Majakovska mūza ir aktīva un dzīva, dinamiska un dzīvi apliecinoša. Majakovskis rada pats savu stilu: tas ir orātorisks un retorisks, sastāv no īsām pārtrauktām rindām, izolētiem atsevišķiem vārdiem, teikumi ar uzsvaru uz nozīmīga vārda un akcentu uz uzsvērtām zilbēm.

Beidzot kļūst pilnīgi skaidrs, ka Majakovskis pats nav spējīgs atbrīvoties no romantiskas melancholijas toņiem savā dzejā, ko viņš tik asi kritizē un nolād. Dziņas, sapņi un šaubas, ko dzejnieks mēģina iegrožot, laužas uz āru. Viņš, kas izsmej sentimentālus mīlētājus un pasludina dvēseles aizstāšanu ar tvaiku un elektrību, pats krīt par upuri erotikai un emocijām. Beigās, viņa dzejā sāk parādīties personiskas, liriskas ieskaņas, nepārasts sarūgtinājums un vilšanās. Majakovska poētiskais entuziasms nav gluži bez iebildumiem un rezervēšanās. Viņam ir arī satiriskas poēmas un lugas, kas graiza birokratisma kļūdas un trūkumus.

Sākas uzbrukums pret Majakovski, ka viņam nav partijas kartes nav un ka viņa dzeja kļūst individuāla un formālistiska un ir vecā labā reālisma pinekļos; ka tā ir romantiska novirziena tai laikā, kad padomju cilvēks prasa labus administrātorus, varonīgus kareivjus un paklausīgus partijas kalpus.

1930. gados šis dzīves apliecinātājs un optimists ir salauzts, vientuļš un izmocīts. Dažas dienas pirms savas nāves viņš paziņoja atklātībai: „Tie sarīdīja tik daudz suņu pret mani un apvainoja tik daudz grēkos, ka palaikam es jūtu vēlēšanos aiziet prom uz kādiem gadiem, lai neklausītos apvainojumos." 1930. gada 14. aprīlī Majakovskis nošāvās. Nošāvās vīrs, kas pirms pieciem gadiem pārmeta Jeseņinam: „Šinī dzīvē ir viegli mirt, bet gan dzīvot un izturēt ir grūti."

Lunačarskis, Koļcovs, Demjans Bednijs u. c. atkārtoja vienā balsī, ka viņi nekad to nebija gaidījuši no Majakovska. Partija oficiālā ziņojumā norādīja uz Majakovska slimību: rīkles iekaisums un nervu sabrukums. Patiesībā, Majakovskis jutās vairāk un vairāk svešs reālai dzīvei ap viņu. Viņš redzēja, ka krievu tauta no carisma žņaugiem nokļuvusi vēl lielākā nebrīvībā, vēl lielākā brutālā varā un terrorā, un ka komūnisms to viņai atnesis, un ka savā vēsturē tādu apspiestību pieredzējusi vienīgi Čingishana tataru valdīšanas laikā.

Tādu dzīvi un savas tautas likteni Majakovskis nevarēja ilgāk panest un brīvprātīgi no tās aizgāja.

Prof. ALEKŠA RUBUĻA

LATVIAN LITERATURE

Antoloģija sākas ar Blaumaņa Nāves ēnā un Akurātera Kalpa zēna vasaru, kam seko Skalbes, Jaunsudrabiņa, Virzas, Ezeriņa, Zariņa, Veseļa, Širmaņa, Ādamsona, Kārkliņa, Salnā, Klīdzēja, Anšl. Eglīša, Kn. Lesiņa, Sprūdža u. c., kopā 30 latviešu rakstnieku 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā, darbojoties līdz vairākiem amerikāņu profesoriem. Ir arī literātūrvēstures pārskats, autoru ģīmetnes un biografijas.

Šis kapitāldarbs bija plānots vēl neatkarīgās Latvijas laikā. Tagad tas ir reālizēts. DV tic, ka tautieši palīdzēs to izplatīt skolās, bibliotēkās un dāvinās draugiem. Krājums ir audekla sējumā, 451 lpp.

K. Zariņš

Kā šo ilgi gaidīto kapitāldarbu vērtē autoritātes?

This excellent collection of short stories is further enhanced by the brief yet pertinent and informative introductions. Because of their literary and philosophical value, these stories would prove invaluable for an individual reader as well as in courses such as Comparative Literature, World Literature, the Short Story, and Freshman English.

Leo J. Maloney
Associate Professor of English
Niagara University

This [illegible] anthology of outstanding Lat[illegible] for the reade[illegible]

Paul V. Hale
Associate Professor of English
State University of New York

This volume of stories is a revelation of the rich literary tradition of Latvia; in vignettes of beauty and power there is presented the vibrant, often tragic, life of a people too little known to North Americans.

John F. Madden
Professor of English
St. Michael's College
University of Toronto

Ilze Šķipsna

LATVIAN LITERATURE izdevis apgāds DAUGAVAS VANAGS, un to var pasūtināt DV apgādā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Cena $ 7.00 plūs 20 ¢ pasta izdevumiem.

Ar šo pievienoju $ .... un lūdzu piesūtīt .... eks.. LATVIAN LITERATURE.

Mr. Mrs. Miss ....

Adrese ....

Gara KULTŪRAI

VĪRU BALSIS

DZIESMAS VĪRU KOŖIEM, II, SAKĀRTOJIS VALDEMĀRS OZOLIŅŠ, M. A. DV APGĀDS, 1963

Jau pirmais krājums, ko DV laida klajā 1958. g., nāca kā patīkams pārsteigums: veseli 46 skaņdarbi, no tiem vismaz puse nekur agrāk nebija nedz redzēti, nedz dzirdēti! Otrs krājums pievieno vēl 47 jaunus darbus, pie kam gandrīz visi tie komponēti trimdā, tā solot visai zīmīgu ieskatu tieši tai jomā, kas mūs var interesēt visvairāk. Šos darbus devuši 13 autori, kuŗu vidū „lauvas tiesa" J. Norvilim ar V. Ozoliņu (17 resp. 11 darbi), tālāk H. Pavasars (6 darbi), tad T. Ķeniņš, A. Okolo - Kulaks un A. Purvs (pa 2 darbi) un visbeidzot „vieninieki" V. Baštiks, Tikla Ilstere, J. Kalnietis, K. Lietiņš, V. Linde, I. Sakss un Ed. Stots. Mazliet neparasti samēri, taču, pazīstot atsevišķu autoru produktīvitāti, arī ne gluži aplami! Apmēram 2/3 darbu ir oriģināli, pārējie tautas dziesmu apstrādājumi. Oriģinālos dominē patriotiskā un dzimtenes tematika, bet netrūkst dziesmu arī ar reliģiskiem vai cita veida kontemplātīviem motīviem. Arī šā jaunais krājums visumā tātad atspoguļo jau zināmas tradicijas.

Atsevišķiem autoriem pieskaŗoties, vispirms jāizceļ Norviļa darbi, un ne jau tālab vien, ka tie šai krājumā vairākumā. Pirmkārt, Norviļa koŗdarbi mūs valdzina jau sava nacionālā kolorīta dēļ, bet vēl vairāk tie imponē aizvien dzīvo mūzikālo domu dēļ. Norviļa dziesmas nav tikai tekstam pielāgota meldija un akordi, bet it kā jauna, citā dimensijā tverta filozofiski aistētiska pasaule, un tieši šās domātājas pieejas dēļ vai ikkatrs Norviļa jaundarbs lasās ar padziļinātu interesi un pārdomām. Cik atšķirīga, piem., dziļi meditātīvā, krēslainu dievnamu un reizē 18. novembri atgādinātāja dziesma Divas lūgšanas iepretim draiskajai, teju tīri pagāniskā krāsu priekā virmojošai Vēstulei nīcenietei, pirmā ar Ērmaņa, otra — ar N. Kalniņa tekstu! Ne mazāk spēcīgu pārdzīvojumu sniedz arī mūsdienām tik raksturīgā dziesma Un lai ir tā ar Brigaderes tekstu — skaņdarbs, kas viens pats var atsvērt desmitiem runu, simtiem pariotisku fražu! Kāpēc tieši šādas dziesmas neatskan nedz mūsu valsts piemiņas sarīkojumos, nedz dziesmu svētkos? Un pat koŗdarbam tik nepakļāvīgs dzejolis, kā Raiņa lakoniskais Pats, Norviļa rokās radis diezgan adekvātu, ja arī ne gluži koņgeniālu ielogu un iztēli. To pašu varam sacīt par pārējiem Norviļa oriģināliem, tāpat par tiklab saturā, kā noskaņā aizvien kādu jaunu puanti atklājējiem harmonizējumiem. Beidzot jāpiemin vēl šā autora dziesmu jaukā koriskā apdare, kuŗā viens otrs noslēpums rasts, acīm redzot, mūsu izcilākā koŗu pazinēja Melngaiļa mākslā. Tālab arī Norviļa darbi aizvien „skan", un domāju, ka šim apgalvojumam pievienosies arī vīru koŗi.

Daži Ozoliņa koŗdarbi, turpretim, ...Jāņu dziesmā... tiski. Tāds darbs ...krājumā ir kantāte Miers ar Breikša tekstu, kuŗā līdzās tīri dzīvām, mūzikālām vietām redzam arī pa taktij bez skaidrāka mērķa; tāpat tās klavieŗpartija tālāk par parasto koŗa balsu atbalstu neiet, tā sevi attaisnojot tikai daļēji. Vietumis ne gluži pārliecina arī Ozoliņa mesli „jaunākām vēsmām", kā, piem., harmonizējuma Aizsajūdžu treju zirgu parallēlismu virknēs, kas tīkamākas acij kā ausij. Tīri korisku problēmu var radīt arī citādi itin savdabīgās Zobenu dejas 4. pants. Un kāds velniņš dīdījis autoru, „Ķemeŗanniņu" komponējot? Toties ar īstenu prieku pārlasāmas vairākas citas Ozoliņa dziesmas, it īpaši techniski labi veidotā, apcerīgā mierā plūstošā Lux aeterna (Apse), tāpat Labais gans (Ķezbere), Lūgšana (Zuļģis) un savā veidā — arī nepretenciozā Skumjajās novembŗa dienās (Vīksniņa) .Vīru koŗu programmu padzīvinās savukārt ar soprāna solo komponētais Mātes gredzens, kam tekstu devusi šai krājumā arī citu skaņražu visai iemīļotā dzejniece Ilze Kalnāre.

Nākošajam autoram Pavasaram pieci oriģināli un viens harmonizējums (Protu, protu). Pirmo vidū agrīnākajam Pavasaram vēl tuva dziesma Miglā (Ķezbere), kuŗai līdzās izceļama dzīvā un — jauki iekomponētā līgo motīva dēļ — arī visai tautiskā Jāņu laiva (Skalbe). Pārējās dziesmās, kur skaņradis jau sācis rēķināties ar trimdas reālitātēm, no tik raksturīgo Bērzu un Klusās dienas brīnuma autora toties maz kas vairs palicis pāri. Žēl, un šoreiz būtu jāvaino vairāk atskaņotāji kā komponists, jo, cik zinu, ne viens vien trimdā dzimušais šā autora oriģināls šimbrīžam palicis neatskaņots.

Citu oriģinālu vidū par ļoti nopietnu dziesmu jāatzīst Baštika Veļu laiva ar Raiņa tekstu. Ja arī temas ekspozicijā vēl sadurnamies ar latviskajam stilam it kā svešām skaņām (Bachs), tad vēlāk, redzot komponista nolūkus, šis aizspriedums zūd, un īpatais chromatiskais aiŗu klaudzienu motīvs („daudz, daudz, vēl daudz"), uz kā balstās vai visa šās dziesmas celtne, atstāj patiešām vienreizēju, neaizmirstamu iespaidu.

Tāpat tikai labs sakāms par Ķeniņa Dzelmju snaudu un tā paša autora harmonizētiem Div' dzelteniem kumeliņiem, kuŗos izmantotas divas modāli un ritmiski kontrastainas melodijas. Zīmīgi, ka pēdējā, arī harmonijās, autors šoreiz bijis pavisam mērens, un šī nu laikam būs šimbrīžam vienīgā zināmā caurcaurēm diatoniskā stilā darinātā Ķeniņa dziesma.

Ar diviem diezgan askētiski noskaņotiem oriģināliem (Zāles Krusta zīmē un Mierkalna Tēvija) šai krājumā debitē Okolo - Kulaks, un arī Purvs sniedzis divus oriģinālus, kuŗu vidū interesantāks ar Kaugara tekstu komponētā Dziesmu vara — īpaši polifono ievijumu dēļ. Tāpat ar zināmu noskaņu izceļas Lindes dziesma Tici (Plūdons). Krājuma vienīgā dāma Tikla Ilstere savukārt devusi t. s. dzimtenes dziesmu garā darinātu oriģinālu Tēvu zeme runā (Kalnāre), bet Imants Sakss — ar Medeņa tekstu komponēto Kalnos. Abi šie autori kaut kā tomēr neapmierina: kamēr pirmajai viena otra nots varbūt varēja būt arī vairāk, otram — to (piem., dziesmas sākumā) varēja būt mazāk. Tīri intuītīvi var just, ka Saksam tomēr ir kas, ko teikt, un varbūt ka tas nav nemaz tik maz. Krājuma labākajā daļā bez tam vēl iekļaujas ir techniski, ir citādi visai veiksmīgais tautas dejas garā komponētais Lietiņa oriģināls Tūdaliņ, tagadiņ ar Cedriņa tekstu. Kā no šīs dziesmas var spriest, tad Lietiņa klusēšanai nav lāga izskaidrojuma, un, ja nu viņam paškritikas tiešām par daudz, vai tad viņš daļu no šīs dārgās mantas nevarētu atdāvināt tiem, kam tās var būt arī par maz?

Beigās vēl pieminams Kalnieša Milvoku koŗa vadonim V. Aparjodam veltītais harmonizējums Kas tā tāda skuju būda un Ed. Stota dziesma Aizvestais (ar Skalbes tekstu). Pēdējā — ar kaut kā tekstam piekabinātu meldiju un klišejiskiem akordiem, kuŗus kāds, šķiet, vēl mazliet „pieslīpējis" — diemžēl, iesniedzas jau tīra diletantisma jomā un šī krājuma vispārējā līmenī vienkārši neieleras. —

Rezumējot jāsaka, ka par spīti atsevišķām vājākām vai problēmatiskākām lappusēm (kuŗas varēja arī aizpildīt šoreiz viena otra šeit pavisam neredzama skaņraža darbi), — visumā jaunais DV klajā laistais krājums ir tomēr liela bagātība, pie kādas pēdējā laikā nemaz tik lēti netiekam. Arī krājuma techniskais iekārtojums (jaukais nošu raksts) šoreiz jau aizsniedz līmeni, par ko nav jākaunas, un atliek vienīgi novēlēt, lai mūsu skaistās, Dievam un tēvzemei veltītās dziesmas atrastu arī tālāko ceļu tautā. Skaniet, vīru balsis, skaniet!

Valentīns Bērzkalns

ULDIS UPĪTIS ieguvis Bachelor of Science (B. Sc.) gradu ģeoloģijā University of Western Ontario, Londonā. Viņš ir stud. brālības Sigma Chi biedrs. Strādā valsts dienestā Britu Kolumbijā.

Indra Gubiņa

NAKTĪ

Ap spuldzi sitas tauriņu bars,
Ap nelielu spuldzi pie staba,
Kas kļūst viņu kaps, viņu gals.
Tepat pie apvāršņa rāmi
Mēness, apaļš un liels,
Baltu gaišumu naktij dala.
Reibušo tauriņu spārni
Pret viņu nenesas steigā.
— Lielu gaismu aiz sīkām
Parasti nepamana.

Kārlis Upatnieks

KONTRASTU DZIRKSTIS UN SAVIJUMI

Trejdeviņi meži. Tilts 1964. g. Jāņa Sarmas stāsti un noveles

III

Stāstā par Fransua Vijonu (Dzejnieks, kuŗu nepakāra) atklājas ārkārtīgi savdabīga personība — vulkānisks dabas izvirdums kopā ar tādu pašu gara kvēli. Pasaules literātūrā viņam ierādīta vieta starp Danti un Šekspīru. Viņš ir renesanses dzejnieks, pilnīgi atbrīvojies no viduslaiku tradicijām. Bet lai labi saprastu viņa personību, jāievēro, ka viņš dzīvoja pēc Simtsgadu kaŗa, kas Franciju bija novedis postā un badā, kam sekoja „varmācība, laupīšanas, un nepaticama morāla izlaidība" (216.). Vijons ir godkārīgs dēkainis, bet visu savu vētraino dzīvi, cik tā kļuvusi zināma, izteicis dzejā, kuŗu ar aizrautību lasījuši „kā cienījami pilsoņi, garīdznieki un parlamenta locekļi, tā arī mūķenes, ielas staigules un kurpnieku un maiznieku zeļļi" (218.). Autors saka, ka „viņa dzeja ir viņš pats kā priekā, tā dusmās, izlaidībā, kaislībā vai nevarībā un ilgās" (227.). Cik pēc stāsta spriežams, Vijons dzīvojis pēc principa — „dzīvi dzīvot pašas dzīvošanas dēļ, dzīvot un mīlēt dzīvi kā kaut ko vienreizīgu", kā autors liek domāt par kādu citu dzejnieku, tikai nesalīdzināmi mazāka kalibra (Burbuļi 344.). Bet lai konsekventi un godīgi izturētu tādu stāju, nepieciešams milzīgs garīgais spēks un neliekuļota morāle, — mūsu dienu vislētākā prece.

Ceļa biedrenē notēlota jauka erotiska rotaļa, kas raksturīga autora jaunības dienu laikmetam un spilgti atviz garīgā smalkjūtībā, pretēji mūsu dienu robustajām banālitātēm ar kailo seksu. Divi tēlojumos (Pirmie soļi mīlestībā un Es nebiju slepkava) autors atgriežas savā bērnībā un pastāsta vienu brīnumjauku un otru tikpat baigu piedzīvojumu, kas drīzi vien izrādās par pārpratumu.

Visi Jāņa Sarmas darbi ir radušies nevis paļaujoties tikai izdomai un izjūtām, bet dziļi meditējot par cilvēku, dzīves parādībām un to attiecībām ar likteni un Mūžību, kas nolikusi katra individa vienreizēju eksistenci. Viņa darbi pievelk ar fascinējošu spēku un viež pārdomas par mums pašiem un ikdienas saturu. Mākslinieciskā iespaida spēks sasniegts ar zīmīgi tverņu un koncentrētu izteiksmi līdz pēdējai iespējai, kad nav nevienas liekas frazes vai vārda. Ar skaidrām gara acīm viņš suverēni pārvalda vielu un bez liekiem novirzieniem iet uz skaidri apzinātu un ...ustu mērķi, kurp noved arī lasītāju, kam atliek tikai atvērt sirdi un prātu mākslas brīnumiem.

GUNĀRS JANITĒNS ar ļoti labām sekmēm beidzis McGill universitāti Montreālā un ieguvis architekta (B. Arch.) gradu. Darbā saistījies pie Marshall & Merrett architektu firmas. Gunārs Janitēns ir korporācijas Frat. Lataviensis saimes loceklis.

M. Zīverts raksta daudz jaunu lugu

Latviešu apvienības Austrālijā Kultūras fonds, kuŗa protektorātā nepārtraukti iznāk M. Zīverta kopotās lugas, no kuŗām līdz šim jau publicētas 12, Austrālijas latviešu 4. teātŗu festivāla laikā lasītājiem nodeva M. Zīverta lugas Āksts angļu tulkojumu — The Jester.

Grāmatas iekārtojums piemērots angliskās gaumes standartam, un atšķiras no kopoto lugu izdevuma. Izdevēji paskaidro, ka The Jester varēs dabūt arī brīvajā tirgū latviešu un austrāliešu grāmatnīcās. Zināmu skaitu eksemplāru KF nodos bibliotēkām, teātŗiem un teātŗa skolām. Amerikas latviešu apvienības KF piešķīris 100 dolaru The Jester iegādei un sadalei amerikāņu universitāšu teātŗu skolām. Izdevēji aicina lugu dāvāt austrāliešu draugiem, skolām un teātŗiem, jo šogad ir angļu drāmatiķa Viljama Šekspīra 400. dzimšanas atceres gads, un The Jester rāda Šekspīra un viņa trupas darbību 1601. gadā Londonā un Stratfordā, Anglijā.

Pēdējās ziņas no Zviedrijas vēsta, ka M. Zīverts, pēc garākas ārstēšanās Vācijā, aizgūtnēm raksta jaunas lugas. Viena, kuŗas nosaukums būs Zaļā sala vai Mīkla, ir jau uzrakstīta. Sākta jauna luga par leišmales zinātnieku fon Grotusu, kas savā laikā ieguva pasaules ievērību, tad ilgi bija piemirsts, bet pēdējā laikā to sāk atkal daudzināt. Šī luga sauksies Vilki, jo darbība noritot leišu ciemā, ko ziemas naktī aplenkuši vilki, vai arī — Nav nekā tumšāka par gaismu, kā savu dzīvi raksturojis pats Grotuss.

M. Zīvertam izdevies sameklēt 3, par pazudušām uzskatītas viņa lugas: Nafta, Kolka un Nauda. Pēdējā gan atradās kāda melburniešu teātrinieka krājumā, bet viņš to atteicās nodot iespiešanai!

Z.

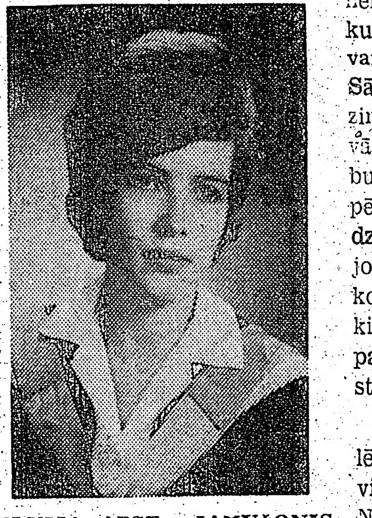

SILVIJA APSE - JANUŠONIS beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti un sākusi strādāt par zobārsti Bramptonā.

JĀNIS GALDIŅŠ New Brunsvick universitātē Frederiktoonā ieguvis inženieŗa gradu (B. Sc.) mērniecības zinātnēs. Darbā saistījies pie Geodetic Survey of Canada, Dept. of Mines and Technical Surveys (Ottawa). Jānis Galdiņš ir korporācijas Frat. Lataviensis saimes loceklis.

(65. turpinājums)

Bija tikai viena izeja: māte. Māte visu šo trakumu bija ierosinājusi, mātei bija jāzina, kā no tā izkļūt.

Bet tad Gusts iedomāja: bija taču vēl viena un daudz trakāka lieta — un tur māte nekā nevarēja palīdzēt. Viņš bija visu sācis pa smieklam un pierunāts, bet Elīna vakar bija izskatījusies iemīlējusies. Ne jau Ronaldā. Viņā. Gustā. Viņa tam bija uzticējusies kā jau daždien cilvēkam, ko mīl, un viņš tai bija solījis klusēt. Un tagad lai viņš meiteni piekrāpj? Gusts zināja, ka Elīna jau reiz bija vīlusies. Ronalds Gustam bija stāstījis par Elīnas šķiršanās lietām. Otra vilšanās viņai bija ar Ronaldu, ka tas skops un nemīl, kā vajaga. Vai Elīna trešo vilšanos vairs pārdzīvotu? Viņa bija apmetusies deviņpadsmitā stāvā. Vai nebija dzirdēts, ka cilvēki izmisumā —? Vai Gusts drīkstēja uzņemties tādu atbildību?

Ne domāt vairs negribējās ..

Un tomēr — citas iespējas nebija. Elīna sagaidīja, ka Gusts tai šodien apgādās naudu, un viņam tas bija jādara.

Gusts sāka aut kājās zeķi, bet ieskatījās, ka tā pārāk saplīsusi un izmakšķerēja no sienas skapja citu pāri. Ja brauca kalnos, varēja gadīties, ka jāpabradā kādā strautiņā, un tad nebūtu patīkami rādīties saplēstās zeķēs.

☆

Elīna atrāva logu aizkarus un paskatījās uz ielu. Svētdienīgs miers kāpa uz augšu. Dorčestera iela, kas vakar bija braucēju un gājēju pārpildīta, šorīt bija tukša. Apstādījumos ostīdamies skraidīja pāris suņu. Pie taksametriem garlaikodamies stāvēja šoferi. Zem lielajiem kokiem īsi cirptie zāļu laukumi izskatījās svaigi un zaļi. No vēsinātās istabas raugoties, Montreāla šorīt izlikās daudz patīkamāka, kā augusta sestdienas tveicē un steigā.

Brīdi tukšo ielu vērojusi, Elīna pagriezās pret telpu, kuŗā bija pavadījusi nakti un, īsu mirkli šaubījusies, apsēdās pie spoguļa. Vēl bija agrs, bet skaistošanās prasīja laiku.

Ieskatījusies spogulī, Elīna nolaida rokas un pieliecās spogulim tuvāk. Viņa bija ieraudzījusi pati savā sejā kaut ko svešu un negaidītu.

Šorīt bija laiks, un viņa nopietni un ilgi sevi vēroja. Līniju pa līnjai viņa izpētīja savu seju: vispirms pieri, tajā saraukdama pārmaiņus gan līmeniskās, gan svērteniskās līnijas, gan arī ar pirkstu pieskardamās pāris vietām deniņos, kas tai likās īpašas uzmanības vērtas. Piere Elīnai parasti bija sagādājusi lielākās rūpes, jo tai bija tieksme liekties atpakaļ. To viņa noslēpa ar attiecīgu matu sakārtojumu, bet dažreiz uznāca mode, kas prasīja pieres atklāšanu. Šie laikmeti Elīnai vienmēr bija rūpju pilni.

No pieres Elīnas skats noslīdēja pie acīm. Tās bija lielas un dzidras, un par tām viņa vienmēr bija dabūjusi visvairāk uzslavas. Vienīgi acu zaļgani pelēkā krāsa tai pašai diezin' ko nepatika, bet ar to bija jāsamierinājas. Bet šodien, viesnīcas istabas nežēlīgajā gaismā viņa acu kaktiņos atklāja to pašu, ko pierē, — un ko viņa līdz šim bija centusies citiem un arī pati sev slēpt.

Elīnai skolotāji bija bieži pārmetuši zināšanu trūkumu un tāpēc viņas liecībās bija zemas atzīmes. Bet to atzina arī visstingrākie skolotāji: ja Elīna vispār ko darīja, tad to darīja pamatīgi.

Tā arī šoreiz. Atklājumi nebija nekas patīkams, bet Elīna neapstājās pie pieres un acu izvērtēšanas .Tikpat nopietni un mērķtiecīgi viņa aplūkoja arī savu lūpu kaktiņus, izmēģināja viena un otra veida smaidu, pastiepa smakru uz priekšu un iztaustīja pazodi, paglāstīja sev ai zausīm. Visur grumbas, grumbas, grumbas.

Vēlreiz pārlaidusi sejai rūpīgu vērtētājas skatu, Elīna apsēdās uz gultas malas un pievilka sev tuvāk tālruni.
Elīna nocēla klausuli un pieprasīja savu Ņujorkas nummuru.

Tikai pēc laba laika zvanīšanas atsaucās mātes samiegojusies balss.

— Tu? Elīna? Kas tevi nakts vidū iztriecis no gultas? Jeb tu nemaz vēl neesi gājusi gulēt? Kad būs kāzas?

— Kāzu nebūs. Tāpēc tev zvanu.

— Nebūs?! Ko tas nozīmē? — mātes balsī pēkšņi viss miegainums bija pazudis. — Sanīdāties? Elīna, tu esi traka. Tā bija tava pēdējā labā iespēja. Neaizmirsti savus gadus.

— Tieši tos es neaizmirstu. Es nedrīkstu zaudēt laiku, tīdamās ar šo Montreālas sīktirgotāju. Es vienmēr domāju, ka viņš ir tikai skops un lempīgs, un ka pēc kāzām es varēšu saimniekot ar viņa naudas maku, bet izrādās, ka viņš nav skops, bet nabags. Kas viņam bijis, to viņš jau man atdevis un — vai tu sēdi? — ja nē, tad pieturies. Viņš ir cerējis, ka savā grabažu darbnīcā nodarbinās ir mani, ir tevi.

— Ko? Nevar būt!

— Var gan būt. Un ir. Mēs abas esam bijušas iekalkulētas viņa darbinieču skaitā.

— Kā tu to zini?

— Te ir viens tāds Augusts, kas man to pateica.

— Augusts?

— Droši vien. Par Gustu sauc.

— Kur tu tādu atradi?

— Ronīša — jā, nesmejies; Roniju te sauc par Ronīti, — Ronīša draugs. Ēd man no rokas.

— Tā tu teici arī par Roniju: ēd no rokas. Ko tas līdz, ja ēd no rokas, bet kabata tukša?

— Šoreiz es zinu, cik tajā var būt un netaisīšu aplamas aplēses.Viņš man šodien aizdos, lai tieku pie kažoka. No tā arī uzzināju, kā manējam stāv ar financēm.

— Tu pirksi kažoku?

— Tev gan grūta domāšana! Kāpēc lai es neņemu naudu ,kas man pati skrien pakaļ?

— Lai tad atkal izdotu par nevajadzīgām tālsarunām.

— Šito samaksās Ronītis. Viņa pēdējais pakalpojums, pirms viņš ar salauztu sirdi paliks Dorvalas lidlaukā un noskatīsies pakaļ savai aizlidojošai laimei.

— Un kad es atceros, kā tu mani atstūmi, kad tev taisījos līdzi uz Montreālu! Jāsmejas — mana gudrā meita!

(Turpinājums sekos).

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

● Latviešu mākslinieku vienība Latvis savā pēdējā sanāksmē izraudzīja valdi nākošam darbības gadam. Valdes priekšsēdis arī turpmāk būs E. Krūmiņš, viņa vietnieks D. Miezājs, sekretārs J. Zuntaks un kasieris Z. Jurševskis. Revīzijas komisijā darbojas līdzšinējie: K. Langenfelds un A. Kopmanis. Kasē pašreiz ir $ 1021,85 un iecerētās grāmatas fondā $ 492,90. Šī grāmata paredzēta kā informātīvs izdevums par vienības darbību un biedriem. Iepriekšējā darbības gadā sarīkotas trīs izstādes, no tām viena Montreālā, bet rudenī paredzēta izstāde jaunajā Latviešu namā. Iepriekšējā gadā par biedru uzņemts I. Šteins, bet jaunbiedriem Ausma Pukīte un Kārlis Bērziņš.

● Vīru ansamblis Kalvis un TLB tautisko deju kopa Diždancis piedalījās internacionālā tautību festivālā, kas jau 4. gadu tiek rīkots Ošavā. Festivāls sākās 1. jūlija rītā ar parādes braucienu cauri pilsētai uz Aleksandra parku, kur notika koncerts, tautisko deju uzvedumi un izstādes. Parādes braucienā piedalījās Māris Ešmits, Aivars un Dagnija Staško. Koncerta daļā Kalvis dziedāja trīs tautas dziesmas, bet Diždancis demonstrēja divas tautas dejas. Izstādē K. Staško, Liepiņu un Liniņu ģimenes piedalījās ar latviski etnogrāfiskiem izstrādājumiem un grāmatām. Izstādes apmeklētājos sevišķu interesi radīja latviskie ādas izstrādājumi un kapitāldarbs „Latvju raksti".

Tautību festivāls bija radījis plašu Ošavas iedzīvotāju interesi, un to noskatījās ap 10.000. Labas atsauksmes, atzīmējot arī latviešu līdzdalību, parādījās vietējā laikrakstā.

● DV Kanadas valdes un Latviešu sporta apvienības kopīgi rīkotais sarīkojums Sidrabenē 11. un 12. jūlijā sola visai daudzpusīgu nodarbību programmu. 11. jūlijā, tūlīt pēc atklāšanas plkst. 2 dienā paredzētas sporta spēles, atjautības un veiklības sacensības DV nodaļām un publikai. Īpatnējas futbola sacensības risināsies starp Latvijas ziemeļu un dienvidus daļā dzimušiem futbolistiem, pie kam Daugava noteikta par piederības robežu. DV nodaļas un publika varēs sacensties arī virves vilkšanā, volejbolā un citos sporta veidos. No plkst. 4 dienā līdz 8 vakarā dejošana, bet plkst. 8 vakarā ugunskurs ar dažādiem jautriem priekšnesumiem, ko izdomājusi Inta Purva. Izpildījumā piedalīsies DV teātŗa aktieŗi: E. Ābele, A. Bencone, A. Grīnbergs, H. Miķelsons, R. Purvs un V. Tūrķis, kā arī Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota tautisko deju kopa. Svētdienas nodarbības ievadīs brīvdabas dievkalpojums plkst. 10 no rīta, pēc tam vieglatlētikas sacensības 100 m skrējienā, augstlēkšanā, tāllēkšanā, lodes grūšanā, šķēpa un diska mešanā. Sacensībās sevišķi gaidīti jaunās paaudzes sportisti, kas līdz šim mazāk redzēti latviešu sporta vienībās un sacensībās. Šis sarīkojums ieskatāms ne tikai par Daugavas Vanagu un sportistu salidojumu, bet ikviens tajā atradīs kaut ko interesantu, vai nu aktīvi piedaloties, vai skatītājos. Sacensību uzvarētājiem paredzētas arī godalgas.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometne gadskārtējo darbu uzsāka 5. jūlijā ar brīvdabas dievkalpojumu, ko vadīja māc. A. Čops. Pēc tam nometnes bērni ar vadītājiem un vecākiem pulcējās nometnes laukumā, kur, atskanot Latvijas himnai, mastā uzvijās Latvijas un Kanadas karogi. Nometni atklājot, atbildīgais vadītājs māc. A. Čops klātesošos iepazīstināja ar nometnes komandantu K. Rasu, saimniecības vadītāju V. Pālenu un pārējo personālu. Ar sevišķu pateicību par līdzdalību nometnes iekārtošanā pieminēja A. Krūmiņu, N. Simanovski, J. Bārdiņu, I. Dreņģeri un J. Kopštālu, kā arī vadītāju Ivaru Teteri un vadītāja palīgu Uldi Kopštālu. Zēnu nometnes vadību šogad uzņēmies Žanis Zentiņš. Nometnes pasta adrese ir: Latvian Church, Camp „Sidrabene", R. R. 6, Milton West, Ont., bet tālr. 416-878-9010. Mazo bērnu nodarbību laukumu ar piemērotiem zīmējumiem dekorējis mākslinieks J. Zuntaks.

● 5. jūlijā atklāja arī Saulaines bērnu vasaras nometni, to ievadīja māc. A. Lūša dievkalpojums un nometņotāju parāde.

● Keramiķis Z. Jurševskis bija aicināts nolasīt referātu Rietumontario keramiķu klubā Hamiltonā. Savu priekšlasījumu Z. Jurševskis papildināja ar technikas demonstrējumiem un attiecīgiem uzņēmumiem. Jūlija beigās Z. Jurševskis piedalīsies kā lektors Muskokā rīkotos lietiskās mākslas kursos.

Anšlava Eglīša lugas Ferdinands un Sibila izrādē pirmdien, 13. jūlijā, plkst. 7,30 Royal Ontario mūzeja telpās redzēsim jaunās paaudzes apdāvinātos aktieŗus M. Cukuru un J. Ērgli.

LNAK PADOMES VĒLĒŠANAS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Vispusīgas pārrunas radās par LNAK telpām, par kurām pašreiz ievadītas sarunas ar Toronto latviešu nama komitejas pārstāvjiem. Valdes priekšsēdis J. Niedra uzsvēra, ka LNAK cieši saistīta ar Latviešu kreditsabiedrību, jo tās statūti nosaka, ka visiem kreditsabiedrības biedriem jābūt arī LNAK biedriem. Šāds stāvoklis ir ievērojami uzlabojis LNAK darbu tieši materiālā ziņā un atvieglinājis telpu jautājumu. Tādēļ arī nākotnē būtu vēlams, lai abām organizācijām telpas būtu pēc iespējas kopīgi izmantojamas. Konkrēti par telpām Latviešu namā ziņoja pr-ža vietnieks A. Rāviņš. Kreditsabiedrībai paredzētā telpa ir par šauru, lai tajā iekārtotu abu biroju telpas un rastu piemērotu vietu arī sēdēm. Šo lietu varēs izlemt tikai tad, kad būs konkrēti noskaidrots, kādas telpas Latviešu namā piešķirs. Līdzīgi izteicās arī J. Grīslis, K. Priedītis un J. Rolavs. V. Uiska minēja, ka Latviešu namā telpu jautājumu pirmajā gadā bija grūti atrisināt visām organizācijām pieņemami, tādēļ jāpiecieš zināmi trūkumi nacionālās kopības labā. T. Kronbergs izteicās, ka ar nacionāliem sloganiem vien nepietiek, jo Latviešu nams ir saimniecisks pasākums, kam jārēķinās ar atbilstošiem ienākumiem. Organizācijām, kas maksā piemērotu īri, ierādāmas atbilstošas telpas. Debašu nobeigumā vienojās, ka telpu jautājumu kārtoti, A. Rāviņš, J. Grīslis un V. Uiska centīsies panākt, lai kreditsabiedrības un LNAK darbs un līdzšinējā sadarbība netiktu ierobežota.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka kases stāvoklis uzskatāms par labu, jo no budžetā paredzētajiem $ 2820,- jau ieņemti $ 2563,-, bet izdoti $ 1400,-. Dalības naudās no paredzētiem $ 1900,- ieņemti $ 1500,-, pie kam kreditsabiedrība ar iekasētām dalības naudām nodevusi $ 1067,-.

Priekšsēdis J. Niedra vēl ziņoja, ka no Madrides radio raidījumu vadītāja V. Skultāna saņemta vēstule, kurā viņš informē par raidījumu darbu. Tie ir ļoti sekmīgi, jo radio raidījumos nav nekādi iestāžu ierobežojumi. Vēlama dāsnāka finansu palīdzība latviešu dzīvi, tādēļ ikviens aicināts ziedot. Ziedojumus var nosūtīt V. Skultānam: Pension Serrano, Serrano 84 — 30, Madrid 6, Spain.

Valdes sēdē bez priekšsēža J. Niedra vēl piedalījās A. Rāviņš, T. Kronbergs, J. Grislis, V. Uiska, K. Tannis, J. Grodnis, K. Priedītis, J. Rolavs un A. Svenne.

E. N.

Jauniešu iesvētē latviešu ev. - lut. Kristus draudzē Hamiltonā. 1. rindā no kreisās: Ruta Eikerte, Liene Januška, draudzes pr-ks V. Ozols, māc. E. Pavasars, Alda Miķelsone un Biruta Upīte. 2. rindā: Pēteris Loze, Aldis Grinbergs, Jānis Ozols, Vilnis Miķelbrencis un Egons Raģis. Foto J. Ligers

Māc. E. Pavasars Sv. Katarīnēs Kristus ev. - lut. baznīcā salaulāja Ausmu Sūmani un Eduardu Valtenbergu.

PAVEIKTI PRIEKŠDARBI IV LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKIEM KANADĀ

Pēc nepilna gada Toronto pulcēsies latvieši ceturtajiem Dziesmu svētkiem Kanadā. Dziesmu svētki arvien bijuši mūsu tautas nacionālās izpausmes svētki. Tajos piedaloties, mēs nevien izceļam savas kultūras mantojumus, bet arī stiprinām savus garīgos ieročus cīņai par Latvijas brīvību.

Šie svētki atšķirsies no visiem līdzšinējiem trimdā. Rīcības komiteja šoreiz īpašu vērību veltījusi mūzikai un dažāda veida koncertiem, tā izceļot Dziesmu svētku īpašo nozīmi latviešu mūzikā, tās jaunrades veicināšanā un apliecināšanā. Programmā četri koncerti: vokālo jaundarbu koncerts, kopkoncerts, garīgais koncerts un instrumentālmūzikas jaundarbu koncerts. Lai nepārslogotu visu svētku sarīkojumu programmu, sākumā domāto teātra izrādi nolēma nerīkot.

Būs trīs izstādes, tautas deju lieluzvedums, rakstnieku rīts un balle.

Apmeklētājiem ir aizrunātas divas no lielākajām viesnīcām, kas atrodas visas svētku norises ģeogrāfiskā centrā.

Lai svētki labi izdotos, ar rīkotāju darbu vien nepietiek. Turpmākais atkarāsies no dalībnieku atbalsta un svētku apmeklēšanas. Visur, kur dzīvo latvieši, jau manāma rosība. Zinot, ar kādu uzņēmību un enerģiju koristi, mūziķi, dejotāji un pārējie aktīvie svētku dalībnieki gatavojas programmai, varam cerēt tikai to labāko.

Vokālo jaundarbu koncerts

notiks piektdien, 28. maijā plkst. 8.00 vak. Itona auditorijā, kas ar savām 1300 sēdvietām ir viena no lielākām un iecienītākām koncertzālēm Toronto. No programmas dziesmām 16 ir Dziesmu svētku konkursā godalgotas vai ieteiktas un visas šajā koncertā tiks atskaņotas pirmo reizi. No tām 7 solobalsij, 2 vīru korim, 6 jauktam korim un kantāte jauktam korim un ērģelēm.

Kopkoncerts

notiks sestdien, 29. maijā, plkst. 5.00 pp. Maple Leaf Gardens arēnā. Mēģinājums sestdienas rītā no plkst. 8.00 līdz 12.00 jauktiem koŗiem un no 12.00 līdz 1.00 pp. vīru koŗiem. Koncerta virsdiriģenti: komponists J. Norvilis, komponists A. Purvs un R. Zuika. Arēnu dekorēs mākslinieks K. Langenfelds.

Garīgais koncerts

notiks svētdien, 30. maijā plkst. 10.30 Sv. Andreja baznīcā. Programma veltīta jau neatkarīgā Latvijā komponētiem, bet reti dzirdētiem, kā arī pēdējā gadu desmitā komponētiem lielās formas garīgiem skaņdarbiem.

Instrumentālmūzikas jaundarbu koncerts

notiks svētdien, 30. maijā, plkst. 2.00 pp. Maseja zālē, kas ir lielākā koncertzāle Toronto, Toronto simfoniskā orķestŗa koncertu vieta un pasaules slavenu mākslinieku iecienīta savas labās akustikas dēļ. Rīcība komiteja uzticējusi pasūtinājuma veidā prof. T. Ķeniņam un komp. J. Kalniņam rakstīt divus lielas formas skaņdarbus, kuŗu atskaņošanai tiks angažēts no Toronto simfoniskā orķestŗa mūziķiem sastāvošs stīgu orķestris. Programmā paredzēti arī vairāki skaņdarbi solo instrumentiem.

Tautas deju lieluzvedums

notiks svētdien, 30. maijā, plkst. 5.00 pp. Maple Leaf Gardens arēnā. Mēģinājums svētdien turpat, plkst. 9.00 rītā.

Rakstnieku cēliens

notiks sestdien, 29. maijā, plkst. 1.00 pp. Vietu izziņos vēlāk.

Balle

notiks sestdien, 29. maijā, plkst. 8.00 vak. Queen Elizabeth paviljonā, (C. N. E.).

Izstādes.

Informācija par tēlotājas mākslas izstādi, lietiskās mākslas izstādi ar daiļamatniecības tirdziņu, filatelijas un numizmatikas izstādi sekos.

Dziesmu svētku biedrības jaundarbu konkurss

devis iepriecinošus rezultātus, kā ar iesūtīto dziesmu daudzumu, tā ar konkursa dalībnieku skaitu, un izvērties par līdz šim plašāko šajā kontinentā. Divpadsmit komponisti, no Anglijas (2), Argentīnas (1), ASV (7), Kanadas (2) bija iesūtījuši 39 darbus. No tiem bija 9 tautas dziesmu apdares koŗiem, 18 oriģinālдziesmas koŗiem un 12 solo dziesmas.

Žūrijas komisijā darbojās komponisti: prof. T. Ķeniņš un J. Kalniņš Kanadā, un A. Jērums Anglijā.

Konkursa rezultāti:

Tautas d[illegible] riem:

1 god. $ 200.- H. Pavasaram, Anglijā, par „Rikšiem bēriti es palaidu" — vīru k. 2. god. $ 100.- V. Ozoliņam, ASV, par „Līgo svētki" — jauktam korim. Ieteiktas: J. Norviļa, Kanadā, „Vidi, vidi ezeriņi" — jauktam korim. A. Purva, Kanadā, „Māte mani rātin rāja", jauktam korim A. Jansona, ASV, „Sērdienīte" — jauktam korim.

Oriģinālдziesmas koŗiem:

1. god. $ 200.- J. Norvilim Kanadā, par „Māsas pūrs" — jauktam korim. 2. god. $ 100.- V. Baštikam, ASV, par kantāti „Latvijas balāde" (Akurāters) jauktam korim un ērģelēm.

Ieteiktas:

E. Šēnfelda, Anglijā, „Dies irae" (M Ausala) — jauktam korim. K. Maura, ASV „Grēksūdze" (A. Lūsis) — vīru korim. A. Okolo-Kulaka, ASV, „Smilšainos ceļos labos" (L. Tauns) j. k. E. Šēnfelda „Griba (J. Medenis), jauktam korim. J. Norviļa „Caur gadu simtiem" (Rainis) — jauktam korim. E. Šēnfelda „Ūdeņu pilis" (E. Freimanis) — siev. korim.

Solo dziesmas ar pavadījumu:

1. god. $ 200.- A. Okolo-Kulakam, ASV, par „Impresija par cepuri". 2. god. $ 100.- dalīta: $ 50.- E. Šēnfeldam par „Sava dziesma" (R. Skujiņa), $ 50.- V. Ozoliņam par „Dzērāja dziesma" (A. Čaks).

Ieteiktas:

V. Baštika „Izskaņa" (Fr. Bārda) A. Šturma „Miglā" (A. Kraujiete). V. Ozoliņa „Tu liec" (J. Breikšs), V. Baštika „Slimā jūrnieka dziesma" (Fr. Bārda). V. Baštika „Maijpulkstenītis" (Fr. Bārda).

Z. Šmits,
4. Latviešu Dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas priekšsēdis.
E. Āpše.

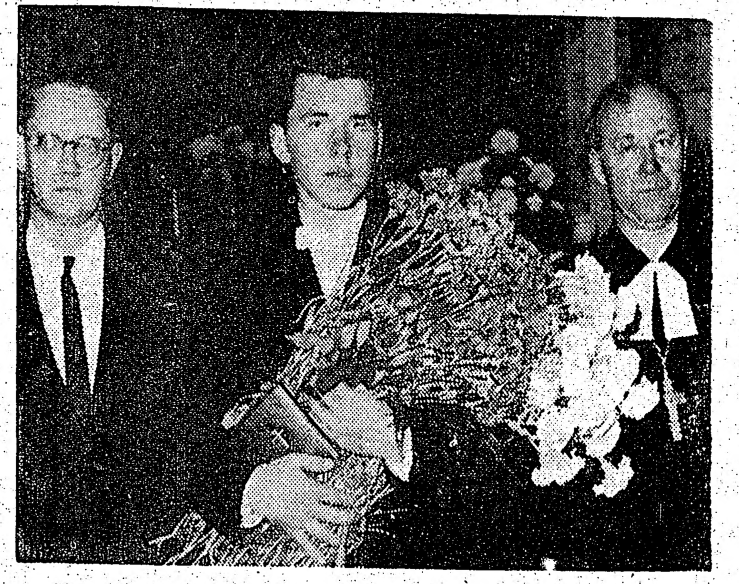

Niagaras ev. - lut. draudzē māc. J. Prauliņš iesvētīja Gunti Jaunzemi. Pa kreisi draudzes ērģelnieks brīvm. Imants Saksts. Foto: J. Ligers

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

8. jūlijā — plkst. 3 p. p. Centrālā YMCAā M. Kazāka un Sidrabenes balvas izcīņa basketbolā.

11. un 12. jūlijā — Sidrabenē DV salidojums sportam un jaunatnei ar plašu programmu. Deja, ugunskurs, priekšnesumi un vieglatlētikas sacīkstes. DVKV un LSAK sarīkojums.

13. jūlijā — plkst. 7,30 Royal Ontario mūzejā A. Eglīša komēdija Ferdinands un Sibilla.

19. jūlijā — plkst. 11 no rīta sporta sacensības Sidrabenē.

26 jūlijā — Bērnu svētki Sidrabenē

15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas zālē Losandželosas ceļojošā teātŗa izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestudējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 g. jubilejas sarīkojums Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

23. oktobrī — inženieŗu balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. DV Toronto nod. sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7.30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

PĀŖI PAR 200 DALĪBN

Dzīve Savienotās Valstīs

...U DZIESMU SVĒTKIEM

May '65 (28, 29, 30.)

1. god. $ 200.- H. Pavasaram, Anglijā, par „Rikšiem bērīti es palaidu" — vīru k. 2. god. $ 100.- V. Ozoliņam, ASV, par „Līgo svētki" — jauktam korim. Ieteiktas: J. Norviļa, Kanadā, „Vidi, vidi ezeriņi" — jauktam korim. A. Purva, Kanadā, „Māte mani rātin rāja", jauktam korim A. Jansona, ASV, „Sērdienīte"— jauktam korim.

Oriģināldziesmas koŗiem:

1. god. $ 200.- J. Norvilim Kanadā, par „Māsas pūrs" — jauktam korim. 2. god. $ 100.- V. Baštikam, ASV, par kantāti „Latvijas balāde" (Akurāters) jauktam korim un ērģelēm.

Ieteiktas:

E. Šēnfelda, Anglijā, „Dies irae" (M Ausala) — jauktam korim. K. Maura, ASV „Grēksūdze" (A. Lūsis) — vīru korim. A. Okolo-Kulaka, ASV, „Smilšainos ceļos labos" (L. Tauns) j. k. E. Šēnfelda „Griba (J. Medenis), jauktam korim. J. Norviļa „Caur gadu simtiem" (Rainis) — jauktam korim. E. Šēnfelda „Ūdeņu pilis" (E. Freimanis) — siev. korim.

Solo dziesmas ar pavadījumu:

1. god. $ 200.- A. Okolo-Kulakam, ASV, par „Impresija par cepuri". 2. god. $ 100.- dalīta: $ 50.- E. Šēnfeldam par „Sava dziesma" (R. Skujiņa). $50.- V. Ozoliņam par „Dzērāja dziesma" (A. Čaks).

Ieteiktas:

V. Baštika „Izskaņa" (Fr. Bārda) A. Šturma „Miglā" (A. Kraujiete). V. Ozoliņa „Tu liec" (J. Breikšs), V. Baštika „Slimā jūrnieka dziesma" (Fr. Bārda). V. Baštika „Maijpulkstenītis" (Fr. Bārda).

Z. Šmits,
4. Latviešu Dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas priekšsēdis.
E. Āpše.

...māc. J. Prauliņš iesvētīja Gunti ...dzes ērģelnieks brīvm. Imants Saksa. Foto: J. Liģers

...MU KALENDĀRS

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

23. oktobrī — inženieŗu balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7.30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba ballē.

PĀRI PAR 200 DALĪBNIEKU JAUNATNES KURSOS

Jauniešu sešu nedēļu nogaļu kursu otrs sarīkojums notika Grand Rapidu Latviešu biedrībā 27. un 28. jūnijā. Tajā piedalījās 225 kursanti: no Mičigenas (119), Illinojas (39), Indiānas (32), Viskonsinas (12), Ohaijo (9), Kentakija (3), Kanadas (3), Ņujorkas (2), Kalifornijas (2), un Aijovas, Vašingtonas, Kolorado un Oregonas pa vienam. Nodarbībām beidzoties kursu vadītājs Dr. Valdis Muižnieks mudināja kursantus tikties Indianapolē 19. un 20. septembrī, kur notiks kursu trešais sarīkojums.

„Teātri viens otrs mēdz apzīmēt par izlikšanās mākslu," sacīja rež. K. Baltpurviņš referātā par latviešu teātri. „Ja raugām budēļos iešanu jeb ķekatniekus, tad šo elementu atradīsim pa pilnam. Turpretim Jāņu svinēšanā un izdarībās šāda izlikšanās elementa pavisam trūkst, jo Jāņu vakara un nakts mistērijā ikviens un reizē visi pārdzīvo krāšņo dzīvības un daiļuma izplaukumu dabā un cilvēkos." Par šiem vārdiem bija jādomā Kalniņu farmā sestdienas vakarā, raugoties lielajā jauniešu pulkā, kas rokās sadevušies gāja rotaļās ap jāņuguni. Tur kursu vadība ar jauniešiem bija sabraukuši svinēt Zāļu vakaru.

Jāņu mucas un ugunskura vieta šoreiz bija izvēlēta padziļā ieplakā, kuŗu no trim pusēm ieskauj pastāvas nogāzes, bet aizmugurē — lapu kokiem noaugusi krauja. Līdz ar tumsu kādi divarpus simta jauniešu pulcējās „Druvu" pagalmā un līgodami devās uz ugunskura vietu, kur Jāņutēvs izsita tapu pašdarīta alus mucai, bet Jāņumāte dalīja siera šķēles. Slaidas kārts galā gaiši dega Jāņu muca, un tās pakājē sprēgāja prāvs ugunskurs. Uz slīpajām nogā- [illegible] jaunavas, daudzas tautas tērpos, un pulciņos dziedāja Jāņu dziesmas. Vēlāk viss lielais pulks gāja rotaļās un dejoja tautas dejas pie ugunskura.

Kādu stundu pirms pusnakts sākās apdziedāšanās. Tuvu ugunskuram sēdēja prāva puišu un meitu grupa. Dziesmu netrūka ne vienam, ne otram, daža tika pat sacerēta turpat uz vietas, piemēram par „viendaļīgu" peldkostīmu. Vēl daži līgotāji joprojām sēdēja uz nogāzēm, citi klausījās dziesmu kaŗu, stāvēdami pakalnu virsotnē, raudzīdamies lejup uz ugunskuru.

Pēc pusnakts jaunieši kādas trīs stundas dejoja un dziedāja ozolzariem izpušķotajā šķūnī, un tad, gaidot rīta ausmu, lejā pie ugunskura klausījās spoku stāstus. Agrā rītā auto karavāne pa putekļainajiem lauku ceļiem devās atpakaļ uz Grand Rapidiem, kur biedrības namā sākās kursu lekciju pēdējais posms.

Vairāku lekciju temati šoreiz skāra tautas atmodas laikmetu. Par šī laikmeta sabiedriskiem darbiniekiem un literātūras virzieniem runāja Dr. L. Streips. Pieminēdams nacionālisma vilni Italijā un pārējā Eiropā, referents raksturoja Juŗa Allunāna, Krišjāņa Barona, Krišjāņa Valdemāra un Friča Brīvzemnieka nozīmi latviešu nacionālisma veidošanās posmā. Īsumā referents skicēja arī ētiskā reālisma, tautiskā romantisma un sentimentālā romantisma virzienus latviešu literātūrā 19. g. s. beigās. Kursanti referātam sekoja ar interesi, jo lektors labi prata saistīt parādības latviešu literātūrā ar notikumiem pasaules literātūrā.

Rež. K. Baltpurviņš stāstīja par latviešu teātri, par ķekatās iešanu, Ādolfa Allunāna laikiem, par Latvijas laika teātŗiem un visbeidzot par latviešu teātri trimdā, kas tagad ir kā „vējos izkaisīts zieds." Lekcijas beigās režisors skandēja kopā ar kursantiem M. Zīverta Āksta dziesmu un mācīja tiem pāris dziesmas no latviešu dziesmu spēlēm—Mucenieks un muceniece (Mīļā meitiņ, atver logu) un Gesta Berlings (Tas trakais kavalieŗu gads).

Brīvmāksl. A. Kalnājs referēja par dziesmu svētkiem un mācīja kursantiem tautas un Jāņu dziesmas

L. Gleške stāstīja jauniešiem par Jāņu ticējumiem un paražām un dziedāja arī vairākas Jāņu dziesmu melodijas (kla- [illegible] veicot Laimdo- [illegible] ...ieskei).

Teoloģijas students Māris Ķirsons runāja par tematu Kristīgā baznīca un jaunietis. Atzīdams, ka baznīca ir viens no svarīgākajiem faktoriem mūsu nacionālajā dzīvē, referents mēģināja rast jaunu interpretāciju latviešu cilšu kristianizācijas procesam un citām vēstures norisēm. Ķirsons pieminēja arī valsts prez. K. Ulmaņa pēdējo telegrammu archibīskapam T. Grīnbergam pēc krievu iebrukuma Latvijā 1940. gadā: „Valsts tagad beigusi eksistēt, vienīgi paliek baznīca, kas tautu varētu saturēt kopā..." Pēc referenta domām Latvijas brīvvalsts laikā intellekts ticis vērtēts augstāk par ētiskām, morālām un reliģiskām vērtībām. Par šo kļūdu mēs maksājam vēl tagad.

Vēsturniece A. Grīnvalde stāstīja par latviešu tautas piedzīvojumiem Livonijas valstī, par latviešu zemnieku stāvokli poļu, zviedru un krievu laikos. Ar lielu interesi jaunieši klausījās pirms dažiem gadiem no Latvijas izkļuvušā Jāņa Simsona referātu par jauniešu ikdienu okupētā Latvijā. Referents pats nebija ieradies, atsūtīto referātu lasīja Vilma Rituma.

Tautas dejas un rotaļas jauniešiem mācīja M. Paudrupe un E. Brūna, bet pārrunas par jaunatnes problēmām un grupu darbību vadīja Dr. Valdis Muižnieks.

Sestdienas rītā kursus ievadīja bīskapa J. Rancāna svētruna, bet nākamā dienā lekcijas sākās pēc māc. K. Hermaņa un māc. J. Lazdas vadītā svētbrīža. Grand Rapidu organizāciju vārdā kursantus sveica. V. Mežulis.

Abas dienas kopā ar kursantiem bija arī Jaunās Gaitas redaktors Laimonis Zandbergs, kas daudz ceļojis un bieži apmeklējis dažādus latviešu sarīkojumus gan ASV, gan Kanadā. Sešu nedēļas nogaļu kursu otru sarīkojumu L. Zandbergs vērtēja šādi: „Vēroju, ka kursi bija priekšzīmīgi noorganizēti ar teicamiem lektoriem un disciplinētiem kursantiem. Visvairāk patika tas, ka Dr. V. Muižniekam un viņa palīgiem bija izdevies Jāņu vakara sarīkojumā iedzīvināt senās tradicijas, un tas tik ļoti atšķīrās no citkārt redzētiem un banāliem „tautas svētkiem", kur zāļu vakara izdarības notiek vienīgi uz skatuves."

A. Z.

DZIESMU DRAUGA 50 GADI

Šinīs dienās uz 50 mūža gadiem atskatījās Viktors Puriņš Grand Rapidos, Mičigenā. Viņš ir rīdzinieks, 1934. g. beidzis Rīgas valsts technikuma tiltu un ceļu nodaļu. Strādājis pasta un telégrafa departamentā un Iekšlietu ministrijas būvniecības daļā. Ilgus gadus darbojies skautu organizācijā un bijis roveris.

Vācijā, Groshabersdorfā iestājies Alfr. Kalnāja korī, un kopš tā laika V. Puriņš ir cieši saistīts ar Dziesmu Vairoga kori, kuŗam tas atdevis visu savu sirdi gan dziedot, gan kārtojot šī koŗa organizācijas lietas. Tā tas gājis visus šos gadus, un V. Puriņš nekad nav teicis, ka būtu par grūtu ierasties koŗa mēģinājumā Kalamazū vai doties uz kādu koncertu, dažkārt pavisam tālu Savienotās Valstīs un Kanadā.

Bez šiem pienākumiem V. Puriņš atlicinājis laiku ziedoties sabiedriskam darbam. Viņš daudz pūļu veltījis Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes baznīcas izbūvei, gandrīz nepārtraukti darbojies draudzes padomē, ieceļošanas sākumа gadā noorganizējis šeit pirmos dievkalpojumus un bijis arī pirmais DV apvienības priekšnieks Grand Rapidos. Jubilārs strādā savā profesijā un dzīvo paša iepirktā mājā.

V. Z.

DIVREIZDIVI

Divreizdivi notiek Camp Conestoga, Minervā, Ohio; sākas ar vakariņām sestdien, 29. augustā, un beidzas ar brokastīm svētdien, 6. septembrī. Programmas vadītājs ir Brunis Rubess, saimnieks Laimonis Spožais, sakarnieks Andris Ritums. Darbība norit četros 15—25 dalībnieku puduŗos, pie kam katrs dalībnieks piedalās pudurī pēc savas izvēles. Puduŗu tematiem veltītas 15 pusotras stundas sanāksmes, 7 pusotras stundas parēdzētas latviešu sabiedriskiem un ideoloģiskiem jautājumiem, sešas 45 minūšu sanāksmes par latviešu kultūru, bet visiem kopā peldēšanās, sports, pastaigas, ugunskuri, tautas dejas, dziesmas, kamīnu vakari, dejas. Liela vērība veltāma pašdarbībai.

Divreizdivi programmas mērķis ir veidot latvisku jaunatnes darbinieku saimi, radot draudzības saites nākošo latviešu sabiedrības veidotāju starpā, meklējot mērķus un ceļus tagadnes un nākotnes uzdevumiem, kā arī veidot ciešākus sakarus paaudžu starpā.

Skolotāju pudurī iegūstamas papildu zināšanas jauniem latviešu skolas skolotājiem. Tautiskā mantojuma pudurī, ko sauc arī par prievīšu puduri, māca par latvisko rakstu, tērpu, deju un tradiciju izcelsmi, veidošanos un lietošanu dzīvē. Sabiedriski - politiskais jeb prātnieku puduris sniegs zināšanas, kas atvieglinās Latvijas un latviešu interešu pārstāvēšanu vietējā sabiedrībā, Vadītāju māku jeb priekšnieku pudurī iegūs zināšanas, kā veidot un vadīt latviešu jaunatnes sabiedrisko dzīvi,

Puduros var piedalīties 16—25 g. veci latviešu jaunieši. Dalības maksa 100 dolaru, pieteicoties jāiemaksā 25 dol. Lai jauniešiem atvieglinātu piedalīšanos, organizācijas un draudzes aicinātas par krusttēviem, kas pilnīgi vai daļēji sedz ceļa un dalības maksas. Jauniešus izvēlas krusttēvi vai atstāj izvēli Divreizdivi vadībai.

I,

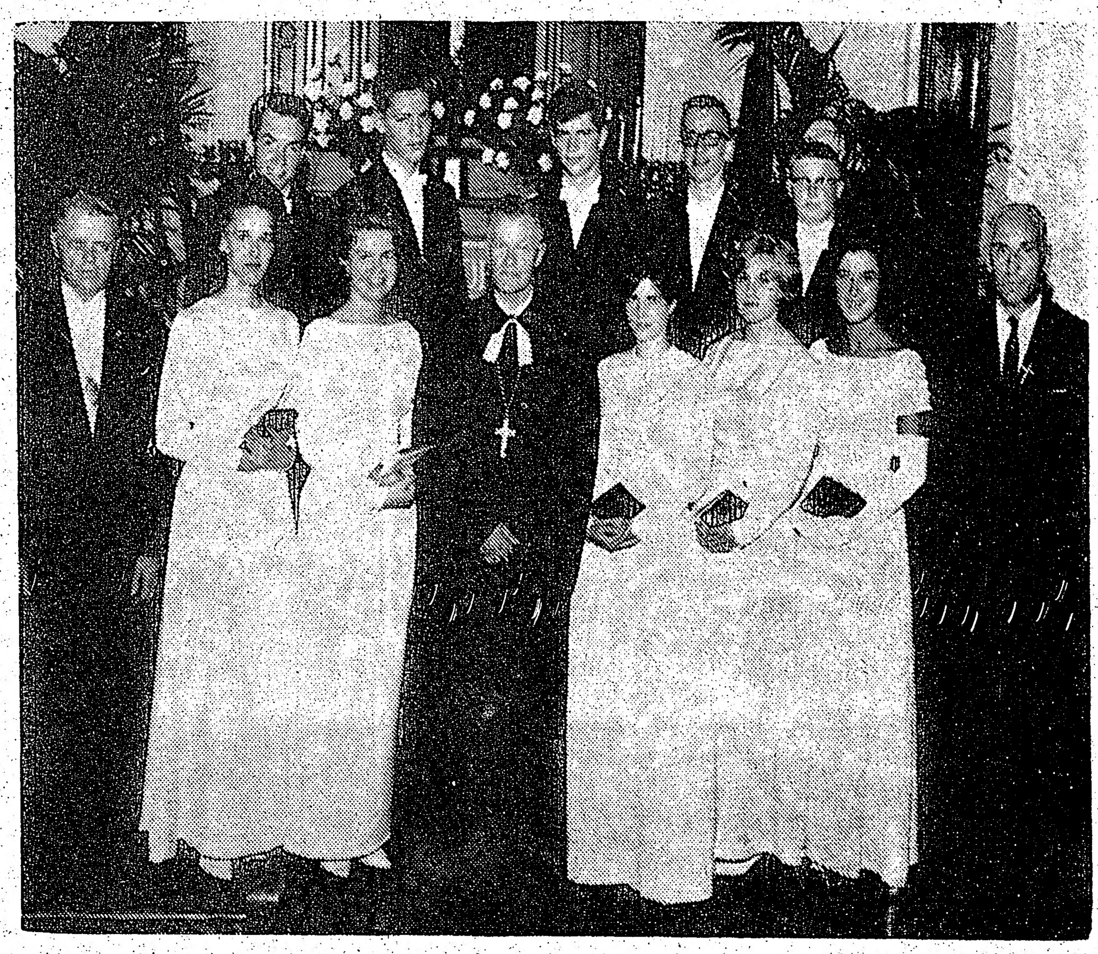

Jauniešu iesvēte Čikāgas Sv. Jāņa ev. lut. draudzē. Uzņ. no kreisās 1. rindā: draudzes pr-ks Jānis Ruģēns, Jana Žagara, Aija Eglīte, draudzes mācītājs Gustavs Straumanis, Ingrīda Petrovska, Maija Sirmbārde, Anita Reboka un draudzes pr-ka vietnieks Vilis Pavasars; 2. r.: Valdis Pecs, Jānis Bērziņš, Kārlis Strauja, Andis Žagars un Valdis Petrovs.

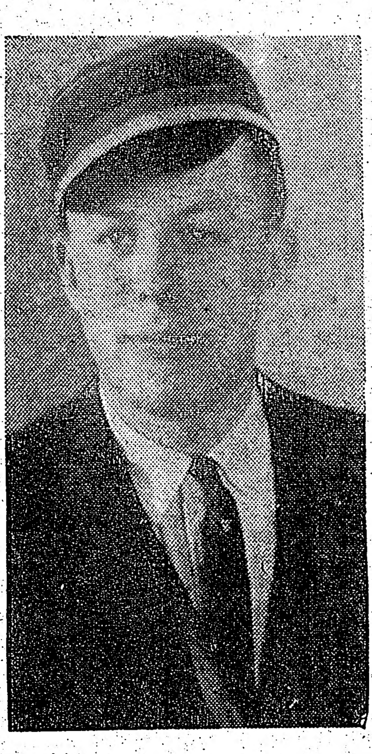

Maģistra gradu medicīniskā ķīmijā (Master of Science) Bafalo universitātē ieguvis Vitauts Alks.

Viņš strādā par pētniecības ķīmiķi „Starks Associates Chemical Research" laboratorijā Bafalo N. Y. Pieder pie korporācijas Latvia saimes, Alfa Sigma Phi un American Pharmaceutical Association.

AR PĪPI UZ JUMTA

Daudz zīlē un pārrunā par to, kas būs nākamais ASV prezidents, dažreiz pat strīdoties vairākas stundas. To izšķirs vēlēšanas novembrī, kaut arī vēl nav zināms, kas būs republikāņu kandidāts. Ņujorkietis Vērmelis apgalvo,ka nākamais prezidents būšot Goldvoters un gatavs ar katru strīdēties, kas domā citādi. Nav arī brīnums, viņš piedalās republikāņu vēlēšanu kampaņā ar saukli: Goldvoteru par prezidentu! Pirms pāris nedēļām arī likās, ka Goldvoters būs drošs republikāņu prezidenta kandidāts. Tagad izskatās, ka Pensilvēnijas gubernātoram Skrantonam ir līdzīgas izredzes. Bet kandidāts nav vēl prezidents.

Ir pieņemts, ka naudu drošāk pārsūta ar naudas pārvedumu vai čeku. Dažreiz arī čeks nav drošs un to iekasē tāds, kam tas nav domāts. Šāds gadījums noticis Bronksā, kur kāda ģimene sūtījusi iemaksu par bērnu vasaras nometni uz draudzes kanceleju. Vēstule ar čeku nav sasniegusi adresātu, bet nokļuvusi cita rokās, kas čeku iekasējis Vaitplēņu pilsētā kādā beķerejā. Sūtītājs gan savu naudu dabūjis no bankas atpakaļ, bet beķerejai tā bijusi jāzaudē, lai gan nav noskaidrots. kādā ceļā vēstule noklīdusi. Tātad čeks tomēr drošs arī tad, ja adresātu nesasniedz.

Čeks tomēr tikai tad ir drošs, ja izrakstītā summa nepārsniedz bankas konta lielumu. Arī latviešiem dažreiz gadījies kontus pareizi nesaskaitīt un čekus izrakstīt mazliet par lieliem. Tomēr visumā jāsaka, ka

(Nobeigums 8. lpp.)

ŅUJORKA

◉ Skaidrīte Zārda dāvājusi draudzei pašas veidotu K. Ulmaņa bisti, lai to novietotu draudzes lauku īpašumā. Ideja par šo dāvanu radusies Draudzīgā aicinājuma dienā.

◉ Betlemes baznīcai Bruklinā ar 1. jūliju ir jauns amerikāņu mācītājs. Vasarā dievkalpojumi šinī baznīcā latviešiem būs katru otro svētdienu, bet katrs nākošais dievkalpojums Bronksā. Tādā kārtā katru svētdienu Ņujorkas robežās ir viens latviešu dievkalpojums. Katru svētdienu dievkalpojums notiek draudzes lauku īpašumā plkst. 11 dienā.

◉ Draudzes dāmu komiteja nodevusi lauku īpašuma izbūves komitejai loterijas atlikumu $4500. Viss atlikums ir mazliet lielāks, bet vēl nav galīgie norēķini, jo samaksas par lozēm turpina ienākt.

◉ Draudzes Longailendas rajona Farmingdēlas un Beišoras svētdienas skolas ar nākamo mācības gadu apvienosies, noturot kopīgas mācības Farmingdēlā.

◉ Draudzes valde apstiprinājusi Longailendas nekustama īpašuma izbūves plānu. Īpašums ir burta L veidā, vienā pusē baznīca, tai pievienojas skolas telpas. Izbūve aprēķināta uz $ 61.000,-, paredzot pašu darba spēku. Jūnija beigās apbūves gabalā ievilkts pilsētas ūdensvads.

◉ Draudzes svētdienas skolas padomes sēdē pārrunātas iespējas pāriet uz 8 klašu svētdienas skolu Ņujorkā, piemērojot klašu skaitu amerikāņu skolas prasībām. Pagaidām astoņu klašu kurss ir tikai Džamaikas skolā. Pārējās skolās ir 7 klašu kurss, bet skolas programmu pagarināt par vienu gadu kavē telpu trūkums. Svētdienas skolas kursu šogad trijās Ņujorkas skolās kopā beiguši 17 jaunieši.

◉ Bērnu vasaras nometnei Katskilu kalnos pirmam periodam, kas sākās 6. jūlijā, pieteikušies 80 bērnu, otrajā — 105, trešajā — 114 un pēdējā — 33. Šovasar nometnē būs pavisam 220 bērnu, aizņemot 332 vietas. Jauno trauku mazgājamo mašīnu nometnē uzstādīja 1. jūlijā. Vašingtonas svētdienas skola 11. jūlijā nometnē brīvā dabā izrādīs pirmo cēlienu no Brigaderes lugas Princese Gundega un karalis Brusubārda.

DETROITA

◉ Baletmeistara Osvalda Lēmaņa un Mirdzas Lēmanes baleta studijas (The Detroit Institute of Musical Art) audzēkņu vakars notika 20. jūnijā. Viencēliena baletā „Promenāde" piedalījās arī pats baletmeistars, bet no latviešu bērniem šādi Lēmaņu studijas audzēkņi: Dzintra Birke, Ilze Junkule, Rita Kempe, Daina Līventāla, Judīte Rumeliotis, Sarmīte Šķindere un Baiba Stepe. Studijas vadītāji veikuši atzīstamu darbu. Varēja vērot bērnu progresu, kaut nezināms, vai kāds no tiem vēlāk izvēlēsies šo grūto profesiju.

◉ Detroitas publiskā bibliotēkā (Downtown Library) atrodas visai prāvs latviešu grāmatu klāsts. Pēdējā laikā klāt nākusi arī periodika: latviešu laikraksti u. c. izdevumi. Tā kā lasītāju skaits arvien pieaug, radusies doma krājumu papildināt ar mēnešrakstiem, žurnāliem un tml. izdevumiem. Visi tautieši lūgti šādus izdevumus pēc izlasīšanas nodot šīs bibilotēkas latviešu nodaļai. Ļoti būtu vēlams saņemt arī iepr. gadu gājumus. Latviešu nodaļas vadītājs šai bibliotēkā ir Arturs Baumanis, ar ko lūdz sazināties, kur žurnāli nododami (tel. UN 3-3219).

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

12. jūlijā plkst. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums nometnē;

19. jūlijā plkst. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā dievkalpojums; pl. 11 — nometnē;

26. jūlijā plkst. 11,30 dievkalpojums Betlemes baznīcā, plkst. 11 — nometnē;

2. augustā plkst. 9 dievkalpojums Bronksas Sv. Toma baznīcā; plkst. 2 — Portvašingtonā; plkst. 11 — nometnē.

AURORA, ILL

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 8-2420.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

12. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Iv... ventāls.

12. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums. Sprediķos māc. K. Zuika no Anglijas.

19. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums.

26. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 2 — dievkalpojums Ann Arborā.

2. augustā, plkst. 11 dievkalpojums.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio. 44126.

Sešu nedēļas nogaļu kursu otrā sarīkojuma dalībnieki Grand Rapidu latviešu biedrības nama priekšā pirms došanās uz Jāņu sarīkojuma vietu. Pirmajā rindā pa labi kursu vadītājs Dr. Valdis Muižnieks. A. Purmaļa uzņ.

Vai palīdzības piedāvājums nenāk par vēlu?

(Vēstule no Anglijas)

(A. P.) Savā laikā jau ziņoju par Vācijā, Švarcvaldē visai vientuļi un lielā noslēgtībā dzīvojošo Annu Andersoni, kas sevi ieskata par Krievijas pēdējā cara Nikolaja meitu Anastasiju un šī apgalvojuma patiesību mēģina pierādīt nu jau pāri 30 g. ilgušos tiesas procesos. Visas lielās pūles līdz šim tomēr bijušas veltas un līdz ar to Annai A. pagaidām nav tiesības reflektēt uz visiem cara ģimenes noguldījumiem ārzemju bankās. Saku „pagaidām" tāpēc, ka šo rudeni visa garā tiesāšanās procedūra piedzīvos savu beigu fazi, kad Vācijas augstākā apelācijas tiesa šai lietā paziņos savu galīgo lēmumu. Šo beigu vārdu teiks Hamburgas senāts pāris mēnešu pēc tam, kad šai pilsētā būs izskanējušas mūsu dziesmas.

Interesanti atzīmēt, ka pšā pēdējā brīdī Annas A. lietā savu palīdzību pieteikusi Anglijā, Šefīldas pilsētā dzīvojošā, Polijā dzimusī 71 g. v. Natālija Lemke, kas 1915. vai 1916. g., strādājot kādā Krievijas pilsētā par pavāri, nākusi saskarē ar visu cara ģimeni un visus tās locekļus labi atceroties. Visus gadus L. tomēr klusējusi, jo baidījusies no publicitātes, bet tagad viņa savus uzskatus grozījusi un nolēmusi piepalīdzēt. Natālija Lemke stāsta, ka ļoti labi atceroties Anastasiju, kā apm. 15 g. v. meiteni.

„Bet kāpēc tieši Anastasiju?" interesējušies vaicātāji.

„Ne jau vienīgi viņu, es atceros it visus ģimenes locekļus. Atceros arī mazo troņmantinieku Aļekseju, kā tas pasniedza man paša noplūkto ziedu. Es to rūpīgi glabāju līdz tam laikam, kamēr mani deportēja uz Sibiriju."

Natalija Lemke pēc izcelsmes ir Polijas vāciete.

Līdz šim Anna Andersone savu lietu divās instancēs jau zaudējusi, jo tiesa atzinusi, ka pierādījumi, ka viņa tiešām būtu cara meita, nav pietiekami. Še gan piezīmējams, ka nevienam līdz šim arī nav izdevies pierādīt, ka Anna A. būtu savā laikā mistiskos apstākļos Berlīnē pazudusī poļu meitene Franciska Šanckovska.

Lai kāds būtu senāta lēmums, viens ir skaidrs — tas šoreiz ir pēdējā—„cīņas" instance. Ja A. A. šo pēdējo cīņu zaudē, viņa zaudēs arī visu savu mantību un ienākumu avotus — honorārus no filmu sabiedrībām un apgādiem par sava dzīves stāsta publikācijām. Visus šos līdzekļus „apēdīs" milzīgie tiesāšanās izdevumi. Uzvaras gadījumā viņa turpretim kļūs neapstrīdama visu cara atstāto vērtību mantniece; par to lielumu nevienam nav īstas skaidrības — daži apgalvo, ka to vērtība pārsniedz 15 milj. mārc., citi turpretim domā, ka tā nebūt nav lielās cīnīšanās vērta.

Lietas pārsūdzību uz pēdējo apellācijas instanci A. Andersones advokāti pamatojuši uz dažu Vācijas ievērojamu antropologu pētījumiem un secinājumiem. Tā, piem., prof. O. Reche pēc sešu mēnešu ilga ekspertīzes darba resp. zinātniskiem mērījumiem ir nācis pie atzinuma, ka A. A. un Anastasijas antropoloģiskie dati ir identiski, bet tiem nav nekā kopīga ar pazudušo poļu meiteni. Trīs pazīstamākie grafologi savukārt apliecina, ka A. A. rokraksts pilnīgi atbilst Anastasijas rokrakstam, bet tam nav nekā kopēja ar Franciskas rokrakstu. Papildus šiem ekspertu atzinumiem A. A. advokāti nākšot vēl klajā ar pilnīgi jauniem citiem pierādījumiem, ka viena no cara meitām savā laikā patiesi dzīva izkļuvusi no nāves pagraba Jekaterinburgā un ka izglābusies tieši cara mīlule, viņa 17 g. v. meita Anastasija.

Atzīmējams, ka A. Andersone nebūt nav vienīgā, kas uzdodas par Anastasiju. Gadu desmitos, kas šķir no Krievijas revolūcijas, dažādās pasaules malās parādījušās vismaz kādas 15 Anastasijas. Anglijā savukārt kāds Durhamā dzīvojošais dārznieks sevi uzdod par Krievijas troņmantinieku Aļekseju, bet ASV kāda dāma sakās esam cara vecākā meita Olga. Neviens tomēr šiem pēdējā minētiem „viltus pravietiem" ticamību nepiešķir. Vienīgais lielais neizšķirtais jautājums paliek Anna Andersone.

Kaut rudens vairs nav tālu, apstākļu pazinēji tomēr ir ļoti nobažījušies, vai Švarcvaldes vientulniece to vispār piedzīvos, jo viņa slimo ļoti smagā veidā ar kaulu tuberkulozi un bez tam vēl arī ar kuņģa vēzi. Viņas klūmīgais veselības stāvoklis dienu dienā pasliktinās, bet viņa stūrgalvīgi pretojas ievietošanai slimnīcā. Visām šīm personiskajām sāpēm un ciešanām š. g. pavasarī pievienojās vēl lielas sēras, kad nomira viena no viņas galvenām atbalstītājām, kāda Hanoveras laikraksta īpašnieka atraitne Gertrūde Madsacka. Garus 32 gadus G. M. rūpējās un palīdzēja savai draudzenei ne tikai [illegible], bet palīdzēja financēt arī tiesāšanās izdevumu un piedevām viņa bija „pēdējās cīņas" instancei kvalificēta kā viena no svarīgākām liecniecēm.

Lieki būtu, ka draudzenes nāve dziļi satriekusi Annu A., un, lielo sēru un pašas slimības mākta, viņa kļuvusi pilnīgi vienaldzīga un ne vien pret apkārtnes notikumiem, bet pat pret gaidāmā tiesas procesa iznākumu.

Atzīmējams, ka visu tiesāšanās pēdējo fāzi pirms pusotra gadiem bija spiests pārņemt kāds jauns advokāts, jo visas šīs lietas ievadītājs, kas procesam bija sekojis ilgus 24 gadus, kādā auto katastrofā dabūja galu.

Annas Andersones dzīves novakare tātad iezīmējas vairākiem jo smagiem liktena triecieniem, kas eventuāli varētu arī atstāt iespaidu uz tiesas procesa gaļo iznākumu. Nezīlēsim, kāds tas būs — rudens jau tepat durvju priekšā.

VECTĒVA ZINTIS

Par laimes saturēšanu

Ja kādreiz še, trimdā, laime atnāk pie tevis, tad nesabaidies, bet turi to ciet . . . Laime, ja to atbaida, vai atstumj, ne labprāt vairs atgriežas atpakaļ tai pašā vietā.

Par trimdinieka dzīvības avotu

Trimdā mēs vienmēr ilgojamies pēc kādas atkalredzēšanās. Grūtsirdība ir mūsu pavadone un sabiedrotā. Mūsu dvēselei nav radoša miera. Un kāds gan dvēseles miers var būt cilvēkam, kuram vairs nav ne savas īstās mājas, ne savas īstās dzimtenes? — Tas gan izklausās skumji, bet tāds ir trimdinieka liktenis. Atkalredzēšanās ilgas ir viņa dzīvības avots. Viņa zvaigzne tumšajā naktī.

Par mantu un slavu

Necenties par daudz pēc mantas un slavas, jo ne viena, ne otra nespēj cilvēkam dāvāt laimi.

Cenšanās pēc mantas mantas dēļ, vai cīnīšanās pēc slavas slavas dēļ, — ir kā ļauns murgs, kuram izbeidzoties, paliek tikai baismīgs tukšums.

Par sapņotājiem

Daži cilvēki mēdz nicinoši izteikties par sapņotājiem. Protams, te es domāju tos sapņotājus, kuri mīl sapņot, nomodā būdami.

Bet vai nav tā, ka sapņotājs savā nomoda sapnī visas lietas iztēlojas skaistākas, nekā tās mēdz būt īstenībā? Un vai nav arī tā, ka skaisto un cēlo — arī sapņu iztēlē skatīto, — mēs nedrīkstētu nicināt, nedz arī nonievāt tos, kuŗa dvēselei Radītājs piešķīris skaistuma redzēšanu un iztēles varēšanu?

Neviens lai nenicina sapņotāju, jo arī sapņotājs ir viens no tiem, kas cilvēka dvēselei piešķiŗ priecīgu un līksmu vai svinīgu noskaņu, līdz ar to padarot mūsu šīs zemes dzīvi skaistāku un bagātāku.

Par dzīves nogurumu un apnicību

Ja tu esi dzīves noguris un apnicis, — tad mēģini atgriezties atpakaļ pie savas pirmsākuma, pie bērnības. Bērnība, lai kāda tā kuram — skumja vai prieciga, — dāvā mums jaunas dzīves izsākuma sajūtas. Ar apskaidrotu skatu, bez nievām un paguruma, mēs atkal pievēršamies dzīvei, un tā mums atkal liekas tāda, kuru gribētos sākt no gala . . .

Par koku un cilvēku jūtām

Koki, kad rudens vēji atrāvuši tiem visas lapas, skumst par to, ko zaudējuši, un visu ziemu līdz nākamajam pavasarim vada savas dienas sērīgā noskaņā. Koku atmiņas par zaudēto laimi ir nemainīgas.

Koki vienmēr tiecas atkal no jauna atgūt zaudēto. Bet ko dara cilvēki?

Par trimdu un savu vismīļo

Kad es atkal esmu mājās, savā dzimtajā pusē — kaut vai sapņos un domās — tad manas lūpas vislielākā maigumā saka: „Sveicināta, mana vismīļā!" — Un mana vismīļā tad noglāsta manī sirdi vislielākā maigumā, kas liecina to, ka viņa manī vēl atceras. Un tad man atkal liekas, it kā trimdas nemaz nebūtu.

Mana laimīgā sirds, tu vēl neesi pazaudējusi savu vismīļo!

Par visdrošāko mantu kambari

Ja visas tavas bagātības tev atņemtas, vai gājušas bojā, un tavi mantu kambari izlaupīti, tad atceries, ka viens kambaris tev tomēr būs palicis neskarts, un tā ir tava mazā sirds — vienīgā visdrošākā vieta, kurā iespējams noglabāt to, kas dzīvē visvērtīgākais.

Edvarts Tūters

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Uz Austrāliju no Lielbritanijas aizceļojis Mārtiņš Kaure, viens no labākajiem latviešu šachistiem britu salās. Kādu laiku Mārtiņš Kaure bija arī DVF Londonas nama pārvaldnieks. Jaunajā dzīves vietā viņš strādās kādā savā jaunības drauga uzņēmumā Adelaidē.

● Menchengladbachā Reinzemes latviešu biedrības jaunatnes kopas tautisko deju dejotāji, bieži mērodami tālu ceļu uz mēģinājumiem, pašlaik sagatavo svinību programmu, kad novembrī pirmo reizi Menchengladbachā notiks Vācijas latviešu Daugavas vanagu dienas šogad kopīgi ar centrālo Latvijas 46. gada dienas sarīkojumu Reinzemē.

● Brigenē latviešu sarūpītu bijušais komandieris kapt. A. Graudiņš kopā ar ģimeni savu atvaļinājumu šogad pavada Itālijā. Viņa vienības locekļi: A. Rupīnāts, Ž. Jansons un A. Makleris nesen iegādājās jaunus auto. Jāuzsver, ka pašlaik [illegible] jam latviešim Brigenes vienībā ir savs auto.

● Neuštates latviešu bibliotēka, kas aptver ap 1000 sējumu, atvērta ik sestdienas. Sabiedriskā telpā, Hainholz 27. Bibliotēku vada P. Brunovskis, Schorbenhoeft 11, kas ar mieru grāmatas izsniegt un saņemt atpakaļ arī kādā citā pēcpusdienā. Nesen bibliotēka papildināta ar jaunām grāmatām.

● DV Mežotnes nodaļa Kaizerslauternā bija sarīkojusi krāsu diapozitīvu demonstrējumu vakaru, kurā A. Vinčels skatītājus izvadāja pa Parīzes, Briseles, Ciriches, Lucernas, Vīnes, Zalcburgas, Insbrukas, Merānas, Veronas, Venēcijas un Florences interesantākajām un raksturīgākajām vietām, pakavējoties arī pie Volfganga, Firvaldšetera un Gardas ezeriem. Dr. A. Vilciņš savukārt parādīja pēdējā gada latviešu sarīkojumus krāsu diapozitīvos.

● Isthilsa meiteņu ģimnazijā Sidnejā, Austrālijā, abitūrientu klasē pirmās vietas visos pārbaudījumu priekšmetos: angļu un franču valodā, fizikā, ķīmijā un matemātikā ieguva Ilze Budule. Viņa saņēma parlamenta deputāta, skolas direktrises, rotāriešu kluba un citas balvas. Otrās klases labākā skolniece viņas māsa bija Margareta Bērziņa. Viņa saņēma Vācijas ģenerālkonsula balvu. H. Lizdēna pirmo vietu ieguva pirmajā E klasē.

● Žurnālists Jānis Raitums Melburnā, Austrālijā, izkrita no tramvaja un tik smagi savainoja galvu, ka nemaņā viņu aizveda uz slimnīcu. Raitums gan bezsamaņas stāvokli pārvarējis, bet vēl vienmēr nespēj runāt.

● Tautsaimnieks Guntis Priedītis Hamburgā pārveda sievu no ziemeļzemes Zviedrijas, proti Eiropas latviešu apvienības sekretāri Aiju Janelsiņu. Abus jauniešus Parīzē salaulāja māc. Lapuķe. Guntis Priedītis beidza latviešu ģimnaziju Augustdorfā un Hamburgas universitātes tautsaimniecības fakultāti. Priedītis ir rosīgs sabiedrisks darbinieks un pašlaik arī Dziesmu svētku rīcības komisijas loceklis.

● Delmenhorstas latviešu ev. - lut. draudzes 13. jūnija dievkalpojums Stephanusštifta kapellā norisa deportēto atceres zīmē. Dievkalpojumu vadīja māc. P. Urdze no Oldenburgas. Beigās draudze lielā sirsnībā nodziedāja Latvijas himnu, tādējādi pieminot arī verdzībā nokļuvušo dzimteni. Diekalpojuma kollekte, kas bija nolemta deportēto un no deportācijām atgriezušos tautiešu atbalstam deva DM 130. Minēto summu nodeva draudzes mācītājam nosūtīšanai pēc piederības.

● Sidnejas latviešu ev. - lut. draudze savas baznīcas celšanai jau sakrājusi 2000 mārc. Zeme dievnama celšanai jau iegūta un samaksāta agrāk. Draudzi aprūpē māc. J. Kraukļis.

● Melburnas universitātē zobārstniecības fakultātē par priekšpēdējā kursa labākajiem studentiem atzīti Egils Bugis un ķīniete Lama Pui Linga. Viņi uz pusēm dalīja 84 mārc. lielo godalgu.

Tā radās ABN

UZ 20 NOZĪMĪGIEM DARBA GADIEM NESEN ATSKATĪJĀS NOZĪMĪGĀ KOMŪNISMA APKAROŠANAS ORGANIZĀCIJA ANB (PRETBOĻŠEVISTISKO NĀCIJU BLOKS).

Pretkomūnisma kustības iedīgļi iezīmējās jau 1941. g. Ukrainā, kad Gestapo apcietināja valdības locekļus un uzsāka vajāt ukraiņu patriotus. Šajā laikā nodibinājās nelegālā ukraiņu brīvības kustība un insurgentu armija (UPA), kas ābas apkaroja arī krievu partizānus frontes aizmugurē. Krievu frontei pamazām virzoties uz priekšu, 1943. g. novembrī ukraiņu nacionālistu vadoņu ierosmē krieviem jau pakļauto tautu pārstāvji sapulcējās uz slepenu sanāksmi, kurā piedalījās arī UPA armijas komandieris, vēlāk, 1950. g., cīņās pret krieviem kritušais ģen. Tarass Čupninka. Sanāksmē piedalījās arī baltrutēņu, turkestāņu, azerbeidžānu un gruziešu pārstāvji. Šajā slepenajā sanāksmē tad arī nolēma dibināt ABN (antiboļševistisko nāciju bloku) kā militantu apvienību. Tā uzdevumā ietilpa vadīt un izvērst pretestības kustību komūnismam iekšzemē un līdztekus tam meklēt atbalstu šai cīņai arī brīvajā Rietumu pasaulē.

Pirmo plašāko vēriena sanāksmi ABN noturēja 1944. g. Krakovā un tajā piedalījās pārstāvji no visām Pad. Savienības nekrievu tautām. Saprotams, ka arī šai sanāksmei bija jānotiek slepenībā, jo vācu vara tādu pulcēšanos neciestu.

Beidzot pienāca kaŗa beigas. No šī kaŗa profitēja vienīgi Pad. Savienība, kas savu varu aizvirzīja līdz pat Eiropas sirdij, okupējot arī visas Balkānu un Baltijas valstis. Tagadējais ABN centrālkomitejas priekšsēdis Jaroslavs Stečko, kuŗu vācieši īsi pirms kaŗa beigām atbrīvoja no koncentrācijas nometnes, izvēlējies dzīves vietu Minchenē, no kurienes tad sāka aktivizēt ABN darbību. Tai aizvien vēl bija jānorit pagrīdē, jo tās darbība tačū vērsās pret Pad. Savienību, kas aizvien vēl bija viena no galvenajām rietumnieku sabiedrotajām. 1946. g. visā slepenībā tomēr izdevās Minchenē sasaukt plašu konferenci, kurā piedalījās Pad. Savienības tā saucamo satelītu zemju pārstāvji. Pamazām šī apvienība kļuva par visai iespaidīgu un spēcīgu nacionālrevolūcionāru organizāciju. Tajā ietilpa visu to tautu pārstāvji, kuŗas Pad. Savienība bija pakļāvusi savā iespaida sfairā un savā verdzībā.

Šīs pretkomūnistiskās nacionālrevolūcionārās organizācijas, kas visas jau bija dibinātas pašās pamatvalstīs, tagad reprezentēja vīri un sievas, kas jau savās dzimtenēs bija piedalījušies cīņā par savu zemju neatkarību un brīvību. Viņu rokās tagad atradās visas pilnvaras un ikviens viņus atzina par tiesīgiem runāt un lemt kā savu apspiesto tautas brāļu, tā arī brīvībā atrodošos līdztautiešu vārdā.

No šī brīža sākot, ABN sāka izvērst savu darbību visās brīvajās Rietumu valstīs, par sēdekli savai centrālkomitejai izvēloties Mincheni, un nodibinot pārstāvības daudzās citās Vācijas pilsētās.

ABN nodaļas un pārstāvības pašreiz atrodas Anglijā, Holandē, Beļģijā, Italijā, Spānijā, Kanadā, ASV, Brazilijā, Argentīnā, Austrālijā, Jaunzēlandē un nacionālajā Ķīnā. ABN savu aktīvo atbalstu sniedz arī visu triju Baltijas valstu pārstāvji, kā arī dažu citu valstu pārstāvji, kā piem., Albānijas pretkomūnistisko organizāciju vadītāji, kas gan centrālkomitejā nav pārstāvēti.

ABN nodaļa savā laikā nodibinājās arī Francijā, bet 1954. g. Mendes - Fransa valdība tās darbību pārtrauca, motīvējot šo soli ar kādu 1939. g. pieņemto likumu, kas nosakā, ka pārtraucama visu to organizāciju darbība, kas vērsta pret kādu Francijas sabiedroto. Ievērojot to, ka ABN darbība vērsta vienīgi pret Pad. Savienību, ir skaidrs, ka Mendes - Fransa valdība to uzskatīja par savu sabiedroto.

Nav noliedzams, ka jau no paša sākuma pretkomūnistiskai kustībai bija jāpiedzīvo dažādi uzbrukumi. Pad. Savienības slepenās organizācijas Rietumos un rusofiļu aprindas ar viltīgu gudrību mulsina un maldina Rietumu brīvās tautas, uzsveŗot, ka galvenās briesmas Rietumu pasaulei draud no Vācijas militārisma atdzimšanas. Ar šiem draudiem šīs aprindas cenšas novērst uzmanību no Pad. Savienības kolosa un tās militārās varas.

Kopš ABN darbības sākuma bloks centies vispusīgi apgaismot brīvajai pasaulei, kādas briesmas tai draud no komūnisma, un bloks centies arī pārliecināt, ka pasaulē tikmēr nevaldīs patiess miers, kamēr visu apspiesto tautu problēma nebūs atrisināta un šīs tautas atkal nebūs atguvušas brīvību. Nekāds vienpusīgs šīs problēmas atrisinājums neglābs pasauli un nenovērsīs pastāvošās briesmas.

ABN cenšas iespaidot brīvās pasaules ieskatus par labu taisnības uzvarai, cenšas iegūt tās atbalstu lielajai cīņai par visas cilvēces un vissvētākajām tiesībām — par tiesībām visām nācijām un visiem individiem būt brīviem un neatkarīgiem.

ABN cīnās pret krievu virskundzību pār tautām, cīnās par Pad. Savienības resp. krievu koloniālās imperijas likvidēšanu; lai varētu to sadalīt atsevišķās neatkarīgās valstīs ar vēstures gaitās izvirzītām dabīgām etnografiskām robežām; un ABN cīnās par visu komūnistisko režīmu likvidāciju, lai kādu veidu šis komūnisms arī būtu pieņēmis.

No saviem mērķiem ABN neatkāpsies un nepadosies nekādiem kompromisiem.

Ds.

Arnolds Apse

DEBESĪS VĒL IR ŪDENS

AUTOBIOGRAFISKĀ ROMĀNA KLOSTEŖKALNS FRAGMENTS

Tikko Vējuciemā apstājas abata Bartelemeja auto, es pametu visu. Ja domāju, lasu vai kaut ko rakstu, mani visnegantāk traucē nīkīgu, izlutinātu bērnu brēcieni, mežonīga pusaudžu klaigāšana, skarbi pieaugušo strīdi un klauvējieni pie manām durvīm. Šī negantība mani moka ik dienu, un dažreiz pat nakts nespēj pasargāt no traucējumiem.

Gadās, ka jāpaliek pusvārdā, jo pagalmā pie durvīm klauvē kāds kaimiņš: govij radību stunda, steidzīgi nu vajadzīgs palīgs. Kaimiņi gan zina, ka par šīm lietām man jēgas gaužām maz, intereses nemaz, bet viņi zina arī to, ka man ir stipras rokas un es nekad neuztraucos, tātad esmu derīgs. Galvenais — es ceļos un eju. Labi un kārtīgi piedzimušais teļš vairo kaimiņu labklājību, bet iztraucētais, sagandētais dzejolis vai novele — manu postu. Dažreiz dārzā, rēkdami un ķēdes žvadzinādami, kožas vaļā patikuši suņi. Eju tos aizdzīt, bet iesāktais dzejolis par saules puķēm paliek neuzrakstīts, jo tās ir nolauztas. Citreiz vēls gājējs vai nācējs uzmet uz jumta akmeni, droši vien, domādams:

— Tas sasodītais ārzemnieks aizgājis gulēt un aizmirsis izdzēst spuldzi. Jāpamodina, lai nabaga vīram nav velti jāmaksā par elektrību. —

Bet abata apciemojums mani netraucē, nē, tad es no prieka kļūstu gandrīz bērnišķīgs. Kāpjam otrā stāvā, un vecās kāpnes čīkst. Mēbeles esot cilvēka otra seja, dvēseles spogulis. Ja tā domā arī klosteŗkalnieši, tad viņi dzīvo pārliecībā, ka man dvēseles nemaz nav, jo viņi saka, ka manas mājas otrā stāvā mēbeļu neesot. Tās vecās lietas jau reiz gribējis aizvākt abats Māriņš, tikai nepaguvis. Kad Selestīne, tā burve, māju pārdevusi Jēgeru tēvam, viņš gatavojies dīvainos priekšmetus sacirst malkā, bet arī nepaguvis, jo nomirusi sieva, un viņš māju pametis.

Man šie dīvainie priekšmeti ir mīļi. Arī abats tos ilgi aplūko, un acīs viņam ir mirdzums, ko vārdā nevaru nosaukt. Vispirms ir vaļējā istaba, patiesībā kāpņu telpa, un tur abats apstājas pie vecās trauku lādes ar atveŗamiem sāniem. Es šo lādi redzu ik dienas, tādēļ skatos laukā pa logu. Loga augstumā, aiz šauras aizas, ir Klosteŗkalna pirmā terase ar dārzu un veco klosteŗa priekšnieces māju, aiz dārza kā gigantiskas kāpnes ceļas citas terases: kalna virsotne. Es domāju par Romas imperijas vergiem, kas šīs terases kalna sānos ierakuši un nostiprinājuši akmeņiem, lai garajos, šaurajos laukos varētu sēt labību. Domāju arī par pašām imperijām . . . Vienas sabrukušas imperijas pieminas zīme ir aiz mana loga, kalna virsotnē: akmeņu grēda — romiešu cietokšņa atliekas.

Abats ir apskatījis arī veclotringiešu ornamentiem rotāto drēbju skapi, kas veidots no gandrīz melna koka, un ir tik smags, ka to varētu pakustināt tikai vairāki stipri vīri. Tālāk ir durvis, kas nekad nav aizslēgtas, bet esmu dzirdējis, ka kaimiņi tās iesaukuši par slēgtajām durvīm: aiz tām ir mana istaba, un tajā es nevienu vējciemieti neved. Tas, kam es savas durvis tiešām gribētu noslēgt, saucas laiks. Bet viņš ir manā istabā arvien un smīn par veco stundeni, kas jau sen ir apstājies.

Brīdi abats paliek pie nezināma meistara gleznas — Kristus ērkšķu vainagā, tad iet soli tālāk un apstājas pie baltā akmenī cirstas Dievmātes. No kaŗa pārnesu dažas pierakstītas burtnīcas par šo Māti. Nebija nekā cita ko nest, jo atmiņas, rūgtas un skarbas, nāca pašas līdzi, un, liekas, paliks pie manis līdz galam. Dievmāti atradu Prūsijā, kādas muižas bibliotēkā starp smagās ādas vākos iesietām Gētes un Šekspīra grāmatām. Tās kā malka bija samestas pie kamīna. Kamīns bija jau pieblīvēts grāmatām, un tās lēni gruzdēja. Nakti te bija sildījušies uz rietumiem bēgošie vācu kaŗavīri. Baltā Dievmāte bija pie manis gūstā Beļģijā, bēgļu barakās Vācijā, ogļraču barakās Francijā, un tagad ir pie manis vecajā Klosteŗkalna mājā. Nezinu, kas abata sirdij tuvāks: pati Dievmāte vai stāsts, kā viņa te nokļuvusi. Varbūt tas, ka es viņu šajā skarbajā pasaulē ieskatu par savu sargātāju, par Māti. Arī lielam bērnam vajadzīga māte, un ja paša mātes vairs nav, tad šī Māte ir vienīgā, kam varam izsūdzēt bēdas un sarūgtinājumus. Viņa nav pamāte, viņa zina, kā sāp.

Visā mājā šīs istabas logs ir vienīgais, pa kuŗu abats labprāt skatās laukā. Aiz veca, apsūnojuša mūŗa ir terase ar trim mežonīgi žuburainiem rožu krūmiem. Tālāk ķeburainas, vētras audzētas ābeles, ķirši un pāris dzīvības koku. Aiz dārza sākas Klosteŗkalna ziemeļu krauja, apaugusi eglēm. Pāri egļu galotnēm, pāri Eigentāles ielejai redzams Sauleskalns.

Kad abats apstājas pie mana galda, viņš smaida, un es zinu, par ko. Reiz viņš teica:

— Kad kāds aprakstīs jūsu dzīvi Klosteŗkalnā, būtu labi, ja viņš kaut reizi būtu jūs apciemojis. Citādi var gadīties, ka šis cilvēks lietos parasto klišeju: „Viņa galds bija apkrauts grāmatām un manuskriptiem." Bet par jūsu galdu to nevar teikt. —

— Kas šeit nāks, ko par mani rakstīs? Negaidīts atnācu, nepavadīts aiziešu. Par šo galdu reiz rakstīšu pats. —

Nē, mans galds nekad nav apkrauts grāmatām un manuskriptiem. Tur ir tikai trīs grāmatas: kāda Zentas Mauriņas grāmata un Jaunā Derība, trešā grāmata mainās, jo tā ir kāda, ko pašreiz lasu. Visādi papīri, ko esmu aprakstījis, ir zemā ozolkoka skapī. To izvēlējos tādēļ, ka viņam glabājušās smagās māla krūzes, kuŗu mājā diezgan. No šīm krūzēm cilvēki senos laikos esot dzēruši vīnu, tās celdami abām rokām.

Pārdzimuši grāmatās, uz skapja atraduši mājvietu rakstnieki un domātāji, kas dzīvojuši gan dažādos laikos, gan vienā laikā, tikai katrs citādi domājis un rakstījis. Un tā ir labi . . . Tur ir franči, vācieši, italieši, spāņi, angļi, skandināvi, krievi, japāņi, ķīnieši, indieši, grieķi, ungāri, poļi, lietuvieši, somi, igauņi un latvieši, bet kāda gan nozīme viņu ādas krāsai, asinīm un tautībai? Viņi bijuši gara priesteri. Un tā kā Dievs ir gars, tad viņi visi kalpojuši Dievam, arī tie, kas Viņu noliegušī.

Ak jā, cigaretes! Domādams daudz pīpoju, tādēļ uz mana galda arvien ir amerikāņu Pall Mall un zaļš pelnu trauks — keramikas skaistums, ko man reiz dzimšanas dienā dāvināja Elmārs Hochfelds, vējaino trimdas gadu mierīgais draugs. Un skaņuplates? Uz galda to nav, arī skapja tām nav, tādēļ tās istabā gul grēdās šur tur.

Kad atskaņotājs ir sabojājies, abats skatās manī skumjām acīm. Viņš zina, ka mūzika man ir dzīvība daļa, tāpat kā grāmatas un rakstīšana, bet viņš nezina, ka bieži esmu naudas badā. Ja atskaņotājs neklusē, vispirms klausāmies italiešu astoņpadmitā gadsimta komponistus. Abi mīlam Vivaldi un Torelli. Ar Mocartu un Bēthovenu ir tā: es Mocartu mīlu, abats Bartelemejs viņu dievina; es dievinu Bēthovenu, abats viņu mīl. Reiz abats teica:

— Mūsu abu dvēseļu sejām ir daudz radniecīgu vaibstu, tomēr māsas viņas nav. Liekas, nupat izpratu, kā viņas atšķiŗas. Iedomāsimies, ka mūsu dvēseles ir mūzika. Manu komponējis Mocarts, jūsu — Bēthovens. —

Aizvērtām acīm, nepakustēdamies abats ir klausījies Latvian Music plates, gan tautas, gan komponistu meistardarbus. Par Vītolu un Jāni Mediņu viņš teica:

— Īsti ziemeļnieki, tikpat lieli kā Grigs un Sibeliuss. —

Reiz stāstīju par mūsu tautasdziesmu latvisko formu un dvēseli, un abats mani saprata, bet kad minēju savākto dainu skaitu, viņš domīgi skatījās man acīs un klusēja. Kad pierādīju, ka nemeloju, abats piecēlās un sāka staigāt. Tā bija satraukuma zīme.

— Redzu, ka jūsu dainas ir gandrīz neiespējami pārtulkot, bet vai latviešiem šis milzu darbs tomēr nebūtu jāveic? Tad arī lielajām tautām tiktu kaut kas no jūsu mazās tautas karaliskās bagātības. —

Vai Dievs cilvēkus par Bābeles torņa celšanu nav pārāk bargi sodījis? Ja cilvēcei būtu viena valoda, abats Bartelemejs izlasītu ne vien visus dainu sējumus, bet būtu jau iemīļojis arī vairākus mūsu rakstniekus. Zentas Mauriņas Denn das Wagnis ist schön viņš lasa jau trešo reizi un ilgojas pēc Die eisernen Riegel zerbrechen.

(Turpinājums sekos)

$2.80 gabalā -
sūtīšanai
ONTARIO DZIVOJOŠIEM + 3
MELVATON
45 RPM plates.
1024 — Baltā roze — dziesma
Tautiet's mani pavadija
Viltīgās acis — tango
Dzīves ratiņš griežas — valsis
2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu —
Neskumsti, meitenīt — val
Latvju meitene
Par velti gaidīts — fokstrot
2505 — Kad vēl puika biju es —
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Nejausim ieročiem rūsēt —
Kaŗavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — val
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstro
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6207 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operet
0632 — Lauku romantika — kuple
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa opere
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokst
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstro
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstr
Par vēlu, draugs — lēns
Smolandes meitenes — f
Rudzpuķu zieds — valsis
0631 — Sēņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau v
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns
Jaunības ugunskurs — fo
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvaigzne
Marju — lēns valsis
O 633 — Kas kaltēja nedzīvoti —
Ko debesīs teiks Pēteris
Kādēļ tev skumjas acis
Lai dziedam no sirds —
DV GRĀMATNĪC
123 Huron St., Toronto 2

Swiss Canadian Meat &
veikals
1622 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrād
gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožam
● Tāpat liela saldumu izvēle. ● Laip
Runājam vāciski.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS
H. Puriņš — AIZLIEGTĀ DZIESMA, st
V. Kalve — MĀKSLAS VĒRTĒŠANA ....
L. N. Tolstojs — GRĒKSŪDZE UN AP
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St. Toronto 2
EM 8-0792

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai
iespiedumdarbus citur, sa
LATVIJA - AMERIKĀ -
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU
KONCERTU PROGRAMMA
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU
VĒSTUĻU VEIDLAPA
GRĀMATAS, ŽURN
Labs darbs. — Mērena
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NOD
123 Huron St., Toronto
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

...ās ABN

...GADIEM NESEN ATSKATĪJĀS ...PKAROŠANAS ORGANIZĀCIJA ...STISKO NĀCIJU BLOKS).

...zija līdz pat Eiropas sirdij, oku... pējot arī visas Balkānu un Bal... tijas valstis. Tagadējais ABN centrālkomitejas priekšsēdis Ja... roslavs Stečko, kuru vācieši īsi pirms kara beigām atbrīvoja no koncentrācijas nometnes, izvēlē... jies dzīves vietu Minchenē, no kurienes tad sāka aktivizēt ABN darbību. Tai aizvien vēl bija jā... norit pagrīdē, jo tās darbība ta... ču vērsās pret Pad. Savienību, kas aizvien vēl bija viena no gal... venajām rietumnieku sabiedrota... jām. 1946. g. visā slepenībā tomēr izdevās Minchenē sasaukt plašu konferenci, kurā piedalījās Pad. Savienības tā saucamo satelītu zemju pārstāvji. Pamazām šī ap... vienība kļuva par visai iespaidī... gu un spēcīgu nacionālrevolūcio... nāru organizāciju. Tajā ietilpa visu to tautu pārstāvji, kuras Pad. Savienība bija pakļāvusi sa... vā iespaida sfairā un savā ver... dzībā.

Šīs pretkomūnistiskās nacionāl... revolūcionārās organizācijas, kas visas jau bija dibinātas pašās pamatvalstīs, tagad reprezentēja vīri un sievas, kas jau savās dzimtenēs bija piedalījušies cīņā par savu zemju neatkarību un brīvību. Viņu rokās tagad atradās visas pilnvaras un ikviens viņus atzina par tiesīgiem runāt un lemt kā savu apspiesto tautas brāļu, tā arī brīvībā atrodošos līdztautiešu vārdā.

No šī brīža sākot, ABN sāka izvērst savu darbību visās brī... vajās Rietumu valstīs, par sēdek... li savai centrālkomitejai izvēlo... ties Mincheni, un nodibinot pār... stāvības daudzās citās Vācijas pilsētās.

ABN nodaļas un pārstāvības pašreiz atrodas Anglijā, Holandē, Beļģijā, Itālijā, Spānijā, Kanadā, ASV, Brazilijā, Argentīnā, Austrālijā, Jaunzēlandē un nacionālajā Ķīnā. ABN savu aktī... vo atbalstu sniedz arī visu triju Baltijas valstu pārstāvji, kā arī dažu citu valstu pārstāvji, kā piem., Albānijas pretkomūnistisko organizāciju vadītāji, kas gan centrālkomitejā nav pārstāvēti.

ABN nodaļa savā laikā nodibi... nājās arī Francijā, bet 1954. g. Mendes - Fransa valdība tās dar... bību pārtrauca, motivējot šo soli ar kādu 1939. g. pieņemto likumu, kas nosaka, ka pārtrau... cama visu to organizāciju darbī... ba, kas vērsta pret kādu Franci... jas sabiedroto. Ievērojot to, ka ABN darbība vērsta vienīgi pret Pad. Savienību, ir skaidrs, ka Mendes - Fransa valdība to uz... skatīja par savu sabiedroto.

Nav noliedzams, ka jau no pa... ša sākuma pretkomūnistiskai kus... tībai bija jāpiedzīvo dažādi uz... brukumi. Pad. Savienības slepe... nās organizācijas Rietumos un rusofiļu aprindas ar viltīgu gud... rību mulsina un maldina Rietu... mu brīvās tautas, uzsverot, ka galvenās briesmas Rietumu pa... saulei draud no Vācijas militā... risma atdzimšanas. Ar šiem draudiem šīs aprindas cenšas novērst uzmanību no Pad. Savie... nības kolosa un tās militārās varas.

Kopš ABN darbības sākuma bloks centies vispusīgi apgais... mot brīvajai pasaulei, kādas briesmas tai draud no komūnis... ma, un bloks centies arī pārlie... cināt, ka pasaulē tikmēr nevaldīs patiess miers, kamēr visu ap... spiesto tautu problēma nebūs at... risināta un šīs tautas atkal ne... būs atguvušas brīvību. Nekāds vienpusīgs šīs problēmas atrisi... nājums neglābs pasauli no neno... vēršis pastāvošās briesmas.

ABN cenšas iespaidot brīvās pasaules ieskatus par labu tais... nības uzvarai, cenšas iegūt tās at... balstu lielajai cīņai par visas cilvēces un vissvētākajām tiesī... bām — par tiesībām visām nā... cijām un visiem individiem būt brīviem un neatkarīgiem.

ABN cīnās pret krievu virs... kundzību pār tautām, cīnās par Pad. Savienības. resp. krievu ko... loniālās imperijas likvidēšanu; lai varētu to sadalīt atsevišķās neatkarīgās valstīs ar vēstures gaitās izvirzītām dabīgām etno... grafiskām robežām; un ABN cī... nās par visu komūnistisko reži... mu likvidāciju, lai kādu veidu šis komūnisms arī būtu pieņē... mis.

No saviem mērķiem ABN ne... atkāpsies un nepadosies nekā... diem kompromisiem. Ds.

$2.80 gabalā + 25c sūtīšanai

ONTARIO DZĪVOJOŠIEM + 3% NODOKLIS
MELVATON
45 RPM plates.

1024 — Baltā roze — dziesma
Tautiet's mani pavadīja
Viltīgās acis — tango
Dzīves ratiņš griežas — valsis
2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu — tango
Neskumsti, meitenīt — valsis
Latvju meitene
Par velti gaidīts — fokstrots
2505 — Kad vēl puika biju es — fokstrots
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Neļausim ieročiem rūsēt — marša dz.
Karavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — valsis
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstrots
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6207 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
0632 — Lauku romantika — kupleja fokstr.
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokstrots
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstrots
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstrots
Par vēlu, draugs — lēns foktrots
Smolandes meitenes — fokstrots
Rudzpuķu zieds — valsis
0631 — Sēņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau viss nav pagalam
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns fokstrots
Jaunības ugunskurs — fokstrots
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvaigzne
Marju — lēns valsis
633 — Kas kaitēja nedzīvoti — polka
Ko debesis teiks Pēteris — valsis
Kādēļ tev skumjas acis — tango
Lai dziedam no sirds — — tango
...mā vairāk ...
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals
1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses.
○ Tāpat liela saldumu izvēle. ○ Laipna apkalpošana.
Runājam vāciski.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS
H. Puriņš — AIZLIEGTA DZIESMA, stāsti $4.00
V. Kalve — MĀKSLAS VĒRTĒŠANA $1.50
L. N. Tolstojs — GRĒKSŪDZE UN APCERĒŠANA $2.00
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St. Toronto 2-B, Ont.
EM 8-0792

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

PAR LAIKA UN KARALISKĀ GALMA UNTUMIEM

Jāņu laikā Skotijā varēja pat... slēpot! Pajukusi lielā modes skate Askotā. Karaliskais trimdinieks svin savu 70 dzimšanas dienu.

(A. P.) Jau daudzkārt nācies pieminēt, ka sarunas par laiku Anglijā pieder pie viena no dominējošiem pārrunu temātiem, un kā gan lai par to nečalotu, ja tas tiešām pārspēj klimatu untumus jebkurā citā zemē.

It sevišķi niķīgs laiks bijis šogad, sākot jau ar aizvadīto ziemu un niķojoties arī vēl tagad, vasaras saulgriežu laikā. Šķiet, ka tas mēģinājis piemēroties vai sacensties ar zemes lodes otrā pusē esošo Austrāliju — vai gan kāds no mums varēja iedomāties, ka piem. Preses b-bas atklāšanas svinībās Bradfordā, februāra mēneša sākumā, kad citus gadus parasti plosījušies sniega puteņi, vai arī zemi klājusi bieza migla, šogad varēja promenēt visai vasarīgos uzvalkos, bet pašreiz labāki „piestāvētu" kažoks. Šī piezīme vismaz attiecināma uz Skotiju, kuras augstienē dažas dienas pirms Jāņiem .... uzsnidzis sniegs. Arī šīsdienas laikrakstā lasu par snigšanu un piedevām vēl ziņu, ka pirmo reizi kopš neatminā-

Vēstule no Anglijas

miem laikiem jūnijā bijusi iespējama slēpēšana, ko arī citīgi izmantojuši šī vasaras sporta, piedodiet, gribēju teikt, ziemas sporta cienītāji. Pagaidām vēl gan nav izdevies ievākt informāciju, bet droši var apgalvot, ka arī mūsu Jāņu bērni dažā labā vietā līgojot būs vareni saluši.

*

Nepiederu pie zirgu sporta cienītājiem, nedz arī šo lopiņu skriešanās sacīkšu „speciem", bet varu iedomāties, kā jutās tie desmiti un pat simti tūkstoši, kas ar nepacietību gaidīja tradicionālās zirgu skriešanas sacīkstes Askotā. Līdzīgi agrākiem gadiem, tām bija ritēt ar karalisku spožumu visas plānā paredzētās trīs dienas, bet milzīgās lietus gāzes divas trešdaļas no šī prieka izjauca.

Bet kas gan šo izjukšanu pārdzīvoja vissmagāki? Žokeji un zirgi, kas nedabūja parādīt savas spējas? Totalizātors un bukmēkeri, kuriem secen aizgāja miljoniem mārciņu liels apgrozījums un līdz ar to arī peļņa? Restorānu un atspirdzinājumu stendu turētāji — kuriem izmirka un salija tonnām smagi uzkodu krājumi un zemeņu kalni? 50.000 skatītāji, kas par samaksāto ieejas maksu nedabūja redzēt zirgu skriešanos, bet gan paši bija spiesti „rikšot", lai klajā laukā mēģinātu atrast kādu pajumti? Sacīkšu pirmajā dienā atklātā jaunā tribīne bija domāta tikai izredzētai publikai, nevis tautai.

Mēģiniet minēt — neuzminēsiet, ka visnelaimīgākās jutās... dāmas, jo kopš gadu desmitiem otrā sacīkšu diena Askotā visā dāmu pasaulē pazīstama kā „dāmu cepuru diena", kad dāmas viena otru cenšas pārspēt vai nu ar pašu vai arī citu izgudrotām un veidotām visfantastiskākām galvas segām, visām tomēr saucoties par cepurēm.

Kad skaļruņos atskanējis paziņojums, ka sacīkstes lietus dēļ nenotiks, daudzu eksotiski un raibi tērptu dāmu acīs pazibējušas asaras, citas steigā mēģinājušas vēl glābt savas galvas segas, bet šī „operācija" cietusi fiasko. Līdz potītēm brienot pa auto parkošanas laukuma dubļiem, kā tērpi, tā cepures un apavi līdz ar visu ilgi gaidīto prieku bija vien jānoraksta totālā zaudējumā.

„Gadu pēc gada Askotu apmeklētājas aizvien vairāk sevi pārvērš īstos putnu biedēkļos, ar to radot vispārēju jautrību un izsaucot asas piezīmes un zobgalības. Tas viss televizijas raidījumos un ārzemju publikācijās rada gaužam nepareizu ieskatu, it kā visam, kas Askotā rādīts un redzēts, arī piestāvētu Askota vārds. Gaužam tālu no agrāko laiku elegances — iespaids tāds, ka aizvien vairāk pie vārda tiek dažādi nemākuļi. Man tiešām nebūtu žēl, ja šo aušīgo modes „brigādi" tā krietni apslacītu arī turpmākos gados" — tās ir piezīmes, ko modes dāmām veltījis kāds svētdienas laikraksts. Un šī sprieduma autors pie tam ir sieviete! Tiešām pārdrošība. Nedomāju, ka šie vārdi teikti aiz skaudības vai nenovēlības.

*

Lietus aizskalojis ne vien Askota „izrādi", bet arī ar nepacietību un interesi gaidīto mērošanos spēkiem kriketa spēlē ar Austrālijas reprezentantiem. Tātad bija ko gausties arī vīriem un kavalieriem, kuŗu interese, kā jau stiprākam dzimumam, vairāk pievērsta vīrišķīgākiem sportiem, kuŗos dominējošo lomu spēlē nevis mode, bet gan dažāda lieluma bumbiņas.

*

Šai untumainā laika periodā iekrita vēl kāds cits svarīgs un visas angļu preses atzīmēts notikums, proti, 23. jūnijā tagad jau pāris desmit gadu trimdā, Parīzē dzīvojošais Anglijas bij. karalis Eduards 8. svinēja savu 70. dzimšanas dienu. Šo svarīgo notikumu gan neapēnoja Anglijas laika untumi, bet daudz dīvainākie galma untumi, kuŗu dēļ bij. karalim kopā ar savu dzīvesbiedri liegta atgriešanās savā tēvzemē un kalpošana savai tautai. Anglijas galms vēl aizvien pretojas atzīt bij. karaļa Eduarda 8. dzīvesbiedri par karalisko augstību (kā zināms, tad karalis apprecēja kādu šķirteni, Simpsona kundzi), bet iekams tas nav noticis, visu mīļotais trimdinieks un kādreizējais populārākais Velsas princis savu dzīvošanu trimdā neizbeigs.

Visi laikraksti gan novēl, lai trimdiniekam rastos iespēja mūža novakari pavadīt savas tautas vidū, bet vai šī iespēja kādreiz arī radīsies, par to stipri jāšaubās.

Pārstāvis
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.
LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.
GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGŠU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪĻĀ SKŪPSTS
Ludmila Sepe - Eše, soprāns.
Pie klavierēm autors.
Maksā $ 6.00 + 3% takse.
Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un L. Sepes - Ešes parakstiem.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

MEKLĒ INTERESENTU
kas būtu ar mieru mācīties gāzes un eļļas apkuŗu ierīču iekārtošanu.
Lūdz zvanīt
LE 16583, Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
170 College St., Toronto.
WA 1-3924.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FRANK VASSBA
ADVOKĀTS · NOTĀRS
263 College ielā, Toronto,
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

IZĪRĒJAMAS
3 ISTABAS un SAULES ISTABA bez mēbelēm.
76 Constance St., Toronto.
Ro. 9-5936.

Bloor — Yonge rajonā
IZĪRĒJAMA MĒBELĒTA ISTABA.
Zvanīt
922-1315, Toronto.

RETUMS
H. Leimane — UGUNSPUTNS, dzejoļi
Illustrējis Vytautas Kasiulis $ 2.50
Lai palīdzētu dzejniecei, lūdzam šo grāmatu iegādāties.
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ
JAUNĀKIE IZDEVUMI

K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns .... $ 4.00
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, romāns 4., 5. un 6. nodaļa .... $ 3.90
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3 $ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm .... $ 2.00
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI .... $ 3.00
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, atmiņas .... $ 4.00
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM .... $ 4.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca $ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns .... $ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns .... $ 3.90
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc. $ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS UN SEJAS .... $ 7.50
T. Manns — AVANTURISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS .... $ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles .... $ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr. vēstules $ 4.20
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZEIVŌT, romāns .... $ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFĪLI, latviešu proza svešumā .... $ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE .... $ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti .... $ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles .... $ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns .... $ 4.50
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA .... $ 2.40
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANAS 4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi .... $ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi .... $ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi .... $ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS .... $ 3.00
V. Čika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA - latviešu olimpieši 4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles 3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom. 4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi .... $ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS .... $ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns 4.00
I. Kaijas — JŪGĀ, romāns 5.00
A. Dz. Kroniņš — ZIEMEĻU GAISMA, romāns 4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums 4.00
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei 4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas 4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS 6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS 6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA 2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja 4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja 3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja 2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja 2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja 3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns 3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU 3.50
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti 3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles 4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.) 1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns 3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas .... $ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns 3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns .... $ 4.50
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns 3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti 3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS 4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns 4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles 3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas 3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns 4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi 4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi 3.50
H. Egasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns 5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS 3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase 2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns 3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns 3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI 5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti 3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ, II daļa 7.00
Valentins Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi 3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns 4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi 3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi 3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns 4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns 3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI 1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres 4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns 3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti 3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE 2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE 3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA 5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS 7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI 4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi 3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi .... $ 3.20
E. Zicāns — VIRŠI ZIED, dzejoļi .... $ 2.00
O. Krolis — RĪGA DIMD, atmiņas .... $ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts $ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns .... $ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS .... $ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase) .... $ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa .... $ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d. .. $ 7.60
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd. .. $ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, relig. dzejas antoloģija .... $ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi .... $ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem) .... $ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom. .... $ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom. .... $ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi $ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JĀPĀRTOP, dzejoļi .... $ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns .... $ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr. $ 2.80
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr. $ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata $ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom $ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns .... $ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA $ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti .... $ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom. $ 5.95
Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūdzam sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentinam, 46 Lynd Ave., Toronto 3. Ont Tālrunis LE 5-1470

Ivars Veldre un Valda Grīslīte Indiānas valsts AAU labāko vieglatlētu galvgalā

NĀKAMĀS SPĒLES

DV futbolisti sacentīsies ar Vevi vienību 12. jūlijā, plkst. 2.00 pēc pusdienas Earlscourt laukumā (Lansdowne - St. Clair).

15. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā spēle ar Montelone vienību Withrow laukumā.

MAKŠA KAZĀKA UN SIDRABENES BALVU IZCĪŅA BASKETBOLĀ

18. un 19. jūlijā basketbola cienītājiem būs izdevība redzēt Toronto - Grand Rapidu senioru un jaunatnes vienības un Klīvlendas jaunatnes vienības, kas piedalīsies Toronto Latviešu YMCAs rīkotā turnīrā. Tajā izcīnīs bijušā Latvijas valsts vienības un Eiropas meistarvienības dalībnieka — Makša Kazāka dāvināto balvu, kuru viņš pirms vairākiem gadiem dāvināja izcīņai starp Grand Rapidu un Toronto Latviešu YMCAs senioru vienībām.

Tanī pašā reizē YMCAs, Grand Rapidu un Klīvlendas jaunatnes vienības cīnīsies par YMCAs dāvināto Sidrabenes balvu. Pirmajā sacensību dienā spēles notiks Cenerālās YMCAs vingrotavā, bet 19. jūlijā — Sidrabenē.

KURZEMNIEKI PRET VIDZEMNIEKIEM

Neatkarīgā brīvā Latvijā katrs apgabals, novads, kaut kāda sporta veidā sacentās ar otru un centās to pārspēt. Ne katru reizi tas izdevās. Vienu otru reizi bija jāsamierinās ar zaudējumiem un jāpacieš tie.

Latviešu futbola vēsturē ir notikušas ļoti sīvas cīņas starp kurzemniekiem un vidzemniekiem.

Kurzemnieku spēcīgākas vienības bija Liepājā ar Olimpiju priekšgalā, bet vidzemniekiem Rīgā — ar Rīgas futbola klubu (R.F.K.).

Latvijas futbola meistargodā ir bijušas sekojošas vienības:

1922. g. Ķeizarmežs, 1923. g. Ķeizarmežs, 1924. g. R.F.K., 1925. g. R.F.K., 1926. g. R.F.K., 1927. g. Olimpija, 1928. g. Olimpija, 1929. g. Olimpija, 1930. g. R.F.K., 1931. g. R.F.K., 1932. g. A.S.K. (Armijas sporta klubs), 1933. g. Olimpija, 1934. g. R.F.K., 1935. g. R.F.K., 1936. g. Olimpija, 1937. g. Olimpija, 1938./39 g. Olimpija.

Kā redzams, tad Liepāja ir bijusi spēcīgākais futbola cietoksnis Latvijā, un Rīgas vienībām nenācās viegli cīnīties ar Liepājas Olimpiju Liepājā.

1925. g. rudenī Rīgā kļuva slavena Liepājas Olimpija, liepājnieki ieradās pirmo reizi Rīgā, lai cīnītos ar R.F.K. valsts meistartituļa dēļ. . . Normālais spēles laiks beidzās neizšķirti 3:3 un tikai pagarinājumā uzvarēja R.F.K. ar 4:3. Tas nebija nejaušs gadījuma rezultāts, to pierāda turpmākās gadu meistarsacīkstes, kad Kurzemes meistars Liepājas Olimpija tika valsts meistargodā un deva ievērojamus cīnītājus Latvijas valsts vienībai.

Sīvas un spraigas ir bijušas futbola sacīkstes starp kurzemniekiem un vidzemniekiem pagātnē.

Seno dienu atcerei 11. jūlijā, plkst. 4 pēcpusdienā Sidrabenes sporta laukumā notiks futbola sacīkste Kurzemnieki pret Vidzemniekiem. Sacensībā var piedalīties katrs, kas sasniedzis vai pārsniedzis 40 g. vecuma robežu. Visi bijušie spēlētāji, kā arī mākslinieki, žurnālisti, ārsti, kritiķi un sporta lietu pratēji, aicināti piedalīties šinī sacīkstē un ņemt aktīvu dalību, kaut via būt skatītāju solos un atcerēties latviešu futbolu šinī dienā.

Redzēsimies kuplā skaitā 11. jūlijā, plkst. 4.00 pēcpusdienā Sidrabenes sporta laukumā.

Kurš uzvarēs?? Kādā sastāvā katrs novads spēlēs, tas vēl pagaidām noslēpums. Vai Kurzemnieku vārtus sargās Harijs Lazdiņš, vai Vidzemnieku aizsardzībā būs Pēteris Lauks un uzbrukumā spēlēs V. Barduško, Balodis (ASK) un daudzi citi, to redzēsim, kad sāksies sacensības. Pieteikties šai sacīkstei varēs vēl uz vietas pirms sākuma pie A. Grīnberga vai K. Gulbja.

R. K.

Pasaules sporta notikumi. Jauns pasaules rekords 200 m kraulā

Vācijas peldēšanas cerība, 21 gadu vecais Hans Kleins uzstādījis jaunu pasaules rekordu peldēšanā 200 m kraulā ar laiku 1:58,2 min., labojot amerikāņa Don Holandera rekordu, kas bija 2:00,2 min. Turpat vāciete Margrete Hofmane uzrādīja šā gada labāko laiku 100 m peldējumā uz krūtīm — 1:19,2 min.

Sacīkstes notika Dortmundā.

Kārtslēkšanā jaunu pasaules rekordu sasniedzis amerikānis Hansens, pārlēcot 5,23 m. Vecais rekords piederēja amerikānim Penelam (5,20 m). Tai pašā reizē Carruchers veica augstlēkšanā 2,13 m, Bostons aizlēca 7,79 m tālu un maratonists Heatli noskrēja pilnu maratona distanci 2:13:55 stundās, kas ir jauns labākais sasniegums pasaulē. Lieliskus rezultātus uzrādījuši arī daudzi Eiropas vieglatlēti: tā vācietis Kleins aizlēcis tālumā 7,90 m, bet franču stafetes vienība uzstādījusi jaunu Eiropas rekordu 4x100 metros ar laiku 39,3 sek. Austrietis Thuns aizmetis veseri 68,19 m. Padomju Savienības vieglatlēti piedalījušies vairākās starptautiskās sacīkstēs, un viņu vidū bijuši arī latvieši. Ozoliņš noskrējis 100 m 10,3 sek., Brumelis pārlēcis 2,23 m augstumu, bet Elvira Ozoliņa aizmetusi šķēpu 55,96 m.

Sacīkstēs Komptonā, ASV, astoņi vidējo distanču skrējēji noskrēja 1 jūdzes distanci zem 4 minūtēm, uzvarēja Burlesons ar laiku 3:57,4, atstājot otrā vietā slaveno O'Hara, kam vajadzēja distances veikšanai 2 desmitdaļu sekundes vairāk. 5000 m distancē pārsteidzoši uzvarēja Šulcs ar 13:38,0, atstājot otrā vietā slaveno jaunzēlandieti Beiliju, laiks: 13:40,0. Sievietēm jaunu pasaules rekordu 100 jardu distancē uzstādīja 16 gadus vecā Tompsone, laiks — 10,2 sek., tas atbilst 11,1 sek 100 m distancei.

AR PĪPI . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

tā bijusi tikai pārskatīšanās, latvieši tomēr ieskatāmi par labiem savu rēķinu kārtotājiem, protams, ar dažiem izņēmumiem.

Jūlijs un augusts ir atvaļinājumu mēneši, kad katra ģimene savas brīvās nedēļas cenšas izmantot pēc iespējas lietderīgāk. Kas steidzīgāks, tas savu atvaļinājumu pavadījis jau jūnijā, kā tas bijis ar Ņujorkas F. Jansonu ģimeni. Četrās nedēļās viņi nobraukuši 7000 jūdzes: no Ņujorkas uz Kanadu, pāri Rokiju kalniem pa ziemeļu kaimiņa Kanadas daļu. Pie Montanas viņiem nav laimējies, jo iebraukuši lielajos plūdos, kas prasījuši vairāku desmitu cilvēku dzīvības. Siltais laiks un lietus gāzes radījušas straujus kalnu sniegu kušanu, bet sīkie strautiņi nav varējuši bagātīgos ūdens krājumus novadīt. Lielākā daļa ceļu bijuši slēgti plūdu dēļ, daudz bijis jālieto apkārtceļi, bet Glečeru parkā nemaz nav laisti iekšā, tas bijis slēgts. Pēc tam devušies uz Jelovstonas nacionālo parku, tad atpakaļ uz Bedlandēm Dakotā un mājās. Ceļojuma laikā naktis pārgulējuši teltī, tikai divas reizes motelī. Viss ceļojums izmaksājis tikai mazliet pāri 200 dolariem.

AMERIKAS PRESE PAR RISBERGU

Jūlija mēneša Readers Digest ir pārspiests raksts par Jāni Risbergu. Tas vispirms bija Newsweek žurnālā. Tur aprakstīts, kā Risbergs sācis savas celtnieka gaitas, strādājot pat līdz 20 stundām dienā. Tad 1959. gadā Risbergs nopērk kontroles tiesības General Builders firmā. Šī uzņēmuma 100 galvenie darbinieki gandrīz visi ir latvieši, kas gatavo vidējo ienākumu mājas Ņujorkas apkārtnē, Atlantā, Džordžijā, Lauderdeilā un Sv. Pētersburgā, Floridā.

Ezītis

LIELĀ SKAUTU UN GAIDU NOMETNE

Latviešu zēni lielajā nometnē.

Kanadas latviešu gaidu un skautu 13. lielo nometni „Greizie rati" Happy Hill's parkā slēdza pag. svētdien. Smaidošie zēni un meitenes aizvadīja patīkamas dienas dabas jaukumiem apveltītajā latviešu īpašumā.

Pavisam nometnē piedalījās ap 260 gaidas un skauti. Notika abu jendu atsevišķi un kopīgie ugunskuru vakari, no tiem pēdējais, 4. jūlijā, pulcināja ap 400 dalībnieku.

Ugunskuru iededza latv. trimdas skautu pr-ks vad. A. Grigors, ar tautieša K. Grasmaņa vēl no Latvijas līdz atvestiem sērkociņiem.

Ugunskura viesu vidū redzēja arī ASV latv. skautu jendas pr-ku vad. A. Artmani, ASV Zemgales skautu nov. sekr. Ilonu Lukinu, DV Kanadas valdes pr-di R. Epneri u. c.

Programmu vadīja nometnes pr-ks St. Leimanis, un to patīkami kuplināja nometņotāju priekšnesumi.

Nometnes noslēguma dienas rītā notika dievkalpojums māc. Ed. Kerģa vadībā. Noslēguma parādi pieņēma latv. skautu pr-ks vad. A. Grigors, veltot nometņotājiem atzinīgus vārdus.

Gaidu nometnes pr-ce vad. O. Rutka un skautu jendas pr-ks vad A. Budrēvics pateicās par atbalstu nometnes vietas saimniekiem: S. Vasarājam, E. Ešentālei un K. Taškanam, pasniedzot viņiem veltes. Ievērojamu atbalstu nometnes sarīkošanai devušas sabiedriskās organizācijas, īpaši Daugavas Vanagi.

DV Kanadas jaunatnes noz. vad. Ž. Bukovskis cildināja nometņotāju veikumus un pasniedza Kanadas DV apgāda velti. Atvadām klātesošos uzrunāja ASV skautu jendas pr-ks vad. A. Artmanis, izsakot prieku par nometņotāju veikumiem un jauko nometnes vietu. Gaidu un skautu nometnes pr-ki O. Rutka un St. Leimanis paziņoja sekmīgākos nometņotājus, un A. Grigors pasniedza viņiem **balvas**.

Nometnei laba vēlējumus bija sūtījusi latv. gaidu pr-ce vad. E. Laufere.

Minsteres ģimnazijas audzēkņi lielajā sēru dienā aizlūdza par Latviju

Latviešu tautas lielo sēru dienu 14. jūniju Minsteres ģimnazija atzīmēja vairākos sarīkojumos. No rīta visi audzēkņi un skolotāji pulcējās pie karoga masta, kur lēni pusmastā uzvilka valsts karogu. Sēru dienas uzrunu teica ģimnazijas direktors prof. Dr. Z. Vītens, atgādinot neaizmirst, kāds ciešanu ceļš daudziem latviešiem sākās 1941. g. naktī no 13. uz 14. jūniju. Viņš norādīja, ka latviešu tautas iznīcināšanu un pārkrievināšanu krievu okupanti turpina, gan apslēptākā veidā. Pēc direktora aicinājuma ģimnazijas audzēkņi, skolotāji un klātesošie mocekļu godināšanai klusā un skumjā piemiņas brīdī nolieca galvas. Direktors Vītens arī aicināja nezaudēt ticību Latvijas brīvībai, kas nāks, jo tā dzīvo mūžīgi. Karoga pacelšanas aktu noslēdza ar kopīgi dziedātu valsts himnu.

Pēc tam ģimnazijas zālē LCK priekšsēdis plkv. V. Janums referēja par notikumiem, kas noveda pie krievu iebrukuma Latvijā, par okupantu izturēšanos un briesmu darbiem. V. Janums jauniešus aicināja mīlēt tēvu zemi Latviju, par kuras brīvību visiem brīvajiem latviešiem jācīnās. Pēc šī referāta skolēni sniedza labi sagatavotas deklamācijas.

Sarīkojumu virkni noslēdza māc. R. Bērziņa vadīts visu latviešu tautas mocekļu piemiņas dievkalpojums.

ASV ZIŅAS

ROČESTERA

● Krusta draudzē iesvētīti Imants un Māris Jansoni, Ojārs Vidas, Juris Klints, Ieva Mālmane un Valdis Pilskalns. Iesvētes dievkalpojumā sprediķi teica Bostonas Trimdas draudzes māc. A. Galiņš, piedaloties Krusta draudzes māc. T. Zīrakam. Draudzes dāmu komiteja iesvētītos apveltīja ziediem, bet draudzes priekšnieks H. Mālmanis katram pasniedza māc. A. Lūša sastādīto reliģiskās dzejas antoloģiju Mūžība.

● Vietējās vidusskolas šogad beidza Ojārs Vidas, Valdis Pilskalns (abi studēs inženierzinības Ročestras technoloģijas institūtā) un Imans Jansons, kurš stipendijas atbalstā studēs būvinženieru zinības Kantenas valsts koledžā.

● Brīvdabas operu izrādes, kas notiek mākslas entuziastu un sabiedrības interešu atbalstā, katru vasaru saista tūkstošiem klausītāju. Nākamā izrāde 15. un 18. jūlijā, bet noslēguma izrādēs 29. jūlijā un 1. augustā uzvedīs Zemnieka godu un Pajaci. Visas izrādes notiek Highland parka paviljonā, tās sākas plkst. 8,40.

● Jāņu nakti tautieši nolīgoja jaukajā Siliņu farmā, kur bija pulcējušies ap 100 līgotāju. Ar sieru un alu līgotājus pamieloja Jāņa tēvs (Z. Mitenbergs) un Jāņu māte (Dagnija Sarma).

[illegible] klusumā pie zivīm bagātā Hay Bay jūs gaida

ALBERT'S CAMP

atvaļinājumiem un nedēļas nogalēm.

Ģimenes mājiņas, istabas kopējā mājā, zvejošana no krasta, zivju žāvēšana, peldēšanās.

Tuvākai informācijai zvanīt vai rakstīt:

Alberts Jakubaitis, R. R. 3, Napanee, Ont., Canada. Tel. 613-354-3064.

AUSTRĀLIJĀ NOPIETNI SASLIMIS PRĀV. A. GROSBACHS

Melburnā ar sirds asinsvadu trombozi pēkšņi saslimis Latvijas ev.-lut. baznīcas virsvaldes loceklis un Melburnas ev.-lut. latviešu draudzes mācītājs prāv. A. Grosbachs. Ārsti viņam uz 3 nedēļām noteikuši stingru gultas režīmu, izsakot cerības, ka šai laikā asins sarecējums sirds tuvumā paspēs izdalīties.

Prāv. A. Grosbacham šis šogad ir jau otrs nopietns saslimšanas gadījums. Pirmais notika martā, kad prāvests ar zāles plāvēju smagi ievainoja 4 labās rokas pirkstus, kas tagad jau pilnīgi atlabuši.

High Park rajonā

izdodamas mēbelētas un nemēbelētas istabas ar virtuvi un garāžu.

Zvanīt RO 6-0684, Toronto.

MOONLITE VILLA

PIE BALSAMA EZERA

95 jūdzes no Toronto.

ROSEDALE, Ont., Canada, Tel. Burnt River 16, Ring 31.

Izīrējamas istabas vasarniekiem.

UZ VĒLĒŠANOS AR UZTURU.

Lieliska makšķerēšana.

Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.

RAKSTI JAUNATNEI

MĒS

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.- Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:

2308 DRUMMOND RD., MĒS saimniecības daļai, E. Šteinbachs, Niagara Falls, Ontario.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Kur braukt — Pie Pilsuma, Blūzmas, uz Mičigenu, vai Minnesotu? Gulēt mājās zem ābeles šūpuļtīklā, aukstu alus kannu pie rokas, jeb braukt makšķerēt, ūdenslēpēt, rāpties Kolorādo kalnos, vai skatīt Pasaules izstādi Ņujorkā? Čikāgā ir neganti mitrs un sutīgs laiks, kāpēc šādi jautājumi katram pirmā vietā. Cik tev atvaļinājuma nedēļas, Janka, un cik tev, Elziņ? Viena, divas, trīs? Varbūt pieņemt klāt bezmaksas nedēļu, vai vairs badā esam? Nervi jālāpa, tā iznāk lētāk, dakteriem arī jāmaksā.. Čikāgieši domā un gudro. Bet ilgi nav vairs vaļas, ja grib aizmirst ziemas rūpes un visādas nepatikšanas. Spēki jākrāj nākotnei, būs kongresi, sanāksmes, akti un jubilejas. Būs Preses balle Ņujorkā un Toronto. Būs vajadzīga izturība....

Izturība bija nepieciešama Čikāgas jauniešiem (krietns skaits!) kas piedalījās Otros ALJA's kursos Grand Rapidos. Ne jau tāpēc vien, ka Jāņu dziesma skanējusi:

„Laurīts nesa alutiņu
Sakumpušu mugurīņu...."

bet gan lai apbrīnotu skaisto, latvisko biedrības namu, noklausītos daudzus referātus (ar lielu interesi), un —pamatīgi izlīgotos. Izturību arī, lai izvairītos no elektrizētām dželoņdrātīm, siena vezuma uz trim ritenīem un citām nopietnām lietām — indīgām efejām un odiem. Čikāgieši pārradās mājās saules brūnināti, dikti noguruši, tomēr mirdzošām acīm. „Mēs kaut ko vēl varam!" kāds teica. „Nevaram vienīgi sekot grandrapidiešu automobiļiem," piebilda nopietns jauneklis. „Viņi tur brauc ar astoņdesmit....!"

Ir atvaļinājumu un arī pikniku, jeb latviskāk — izbraukumu, laiks. Ūdens, ugunskuru dūmi, siltas desiņas, kanniņa alus.. Var pasēdēt krūma paēnā, cepināties saulītē līdz izskatās līdzīgs vārītam vēzim. Izbraukumu drudzis pārņēmis visas organizācijas, ieskaitot Preses kopu. Runā, ka notikšot pirmais Preses „pikniks" pasaulē.

Dzejnieks Olģerts Cakars, kurš cieta nelaimē, velkot jumtā antennu, atlabis un atstājis slimnīcu. Veselības uzlabošanas atvaļinājums C. došot tagad iespēju sakārtot jauno dzejoļu krājumu. Runā, ka Cakars pasācis arī romānu.

Cilvēks, kuram rodas izdevība parunāties ar kalifornieti, Kultūras fonda laureātu Jāni Klīdzēju, allaž ieguvējs. Čikāgieši uzskata rakstnieku par „savējo" (atcerēsimies stāstu „Džūna"), un pilnīgi pamatoti.

„Trimdas latviešu rakstnieks raksta tāpēc, ka viņš savai tautai ir vajadzīgs," Klīdzējs saka. „Viņš ir nepieciešams mūsu paaudzei un — nākamām. Ticu, ka latviešu tauta pārdzīvos arī šo krīzi..." Rakstnieks uzkavējās Čikāgā tikai dažas dienas, soloties atgriezties rudenī, ja rastos iespēja.

Visas vasaras dienas gan ārā pavadīt nevarēs. Čikāgā ciemosies vairāki teātri, sākot jau ar 4. jūlija „Trejmeitiņu" izrādi linkolniešu izpildījumā. Ļaudis zīlē, kādus pārsteigumus savā „Ferdinandā un Sibilē" būs izdomājis Anšlavs Eglītis. Plānu netrūkst jaunajiem Čikāgas LB aktieriem, par kuriem režisors Gaiķis, pīpi kūpinādams pagaidām dziļdomīgi klusē. „Apklust jau neapklusīsim," viņš pēc laiciņa norūc. „Mums ir bijuši panākumi, vērts strādāt."

K. K.

KANADAS BAZNĪCĀS

SAUCIENS NO GOLGATAS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORO[illegible]

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

12. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

19. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē; plkst. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

26. jūlijā plkst. 9,30 dievkalpojums Sidrabenē, **Bērnu svētki.**

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue. Toronto 7; tel. 921-3327.

Sestdien 11. jūlijā, plkst. 8 vakarā svētvakara dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs.

Svētdien—12 jūlijā, plkst. 10.30 — dievkalpojums Saulainē. Draudzes mācītājs.

Svētdien — 19. jūlijā, plkst. 10 rītā — dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs. plkst. 10.30 — svētbrīdis Saulainē. Nometnes vadītājs.

Sestdien, 25. jūlijā, plkst. 8 vakarā — svētvakara dievkalpojums baznīcā Draudzes mācītājs.

Svētdien — 26. jūlijā plkst. 10.30 — svētbrīdis Saulainē. Draudzes mācītājs.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. jūlijā plkst. 2 p. p. Iesvētīšanas dievkalpojums un dievgalds Sv. Barnaba b.

26. jūlijā plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

12. jūlijā, plkst. 1,30 p. p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. [illegible]

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

12. jūlijā plkst. 2 p. p. jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu Kitsilāno baznīcā. Viesis māc. E. Mačs no Takomas.

26. jūlijā plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

11. jūlijā, plkst. 7 vak. Montreālā, Presbiterāņu baznīcā, Svētvakara dievkalpojums.

19. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā, Tērvetē.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

12. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

19. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

26. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

9. augustā, Varoņu piemiņas dienā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Ezerkalnos.

16. augustā, plkst. 11.00 no rīta Kapu svētku dievkalpojums Mount Royal kapsētā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.